

Kooskõlastustabel

Käesolevas kooskõlastustabelis on toodud eelnõule laekunud tagasiside **nii esimeselt kui teiselt kooskõlastusringilt**.

Eelnõu esitati II kooskõlastusringis arvamuse avaldamiseks Eesti Advokatuurile, Bolt Technology OÜ-le, Eesti Ametiühingute Keskliidule, Diamond21 OÜ-le, Direct Selling Europe-le, Eesti Otsemüügi Assotsiatsioonile, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonile, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsioonile Liidule, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Taltech, Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli teadlastele, Eesti Töandjate Keskliidule ja Wolt Eesti OÜ-le. **Eelnõu osas avaldasid arvamust** Eesti Advokatuur, Bolt Technology OÜ, Eesti Ametiühingute Keskliit, Eesti Otsemüügi Assotsiatsioon ja Wolt Eesti OÜ.

Eelnõu esitati I kooskõlastusringis kooskõlastamiseks ministeeriumitele ning arvamuse avaldamiseks Eesti Töandjate Keskliidule, Eesti Ametiühingute Keskliidule, töövaidluskomisjonide juhatajatele, Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioonile TALO, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonile, Eesti Personalijuhtimise Ühingule PARE, Eesti Advokatuurile, Eesti Juristide Liidule, Eesti Kohtunike Ühingule, Riigikohtule, Tallinna Ringkonnakohtule, Tartu Ringkonnakohtule, Harju Maakohtule, Pärnu Maakohtule, Tartu Maakohtule, Viru Maakohtule, Bolt Technology OÜ-le, Wolt Eesti OÜ-le, Forus Takso Eesti AS-le, Uber Estonia OÜ-le, Goworkabit Estonia OÜ-le, Eesti Taksokoondisele, Eesti HR Seltsile, Eesti Asutajate Seltsile, teadlastele Kaire Holts, Merle Erikson, Johanna Vallistu, Tauri Tuvikene ja tööõiguse ekspertidele Thea Rohtla ja Heli Raidve Tööõigusabi OÜ. **Eelnõu osas avaldasid arvamust** Eesti Advokatuur, Eesti Ametiühingute Keskliit, Diamond21 OÜ, Direct Selling Europe, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Taltech, Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli teadlased, Eesti Töandjate Keskliit ja Wolt Eesti OÜ.

Teine kooskõlastusring

Eesti Advokatuur	
Eelnõu § 3 lg 2 – platvormitöö mõiste	Mittearvestatud
Komisjon ei nõustu kooskõlastustabelis antud tagasisidega. Platvormitöö on faktiline tegevus, mida saab teha üksnes inimene, mitte juriidiline isik. Seetõttu on mõiste „füüsiline isik” kasutamine õiguslikult täpsem kui üldmõiste „isik”. Osutame, et direktiivi (EL) 2024/2831 artikli 2 lõike 1 punktis b kasutatakse ingliskeelses tekstis väljendit <i>individual</i> ja eestikeelses tekstis mõistet „üksikisik”, mis viitab selgelt	Aitäh täiendava selgituse eest. Nõustume, et direktiivi kohaselt on platvormitöö kaitse keskmes reaalset tööd tegev inimene ning et direktiivis kasutatakse mõistet „individual” / „üksikisik”. Samas on direktiivi eesmärk tagada kaitse kõigile platvormitööd tegevatele inimestele, sõltumata sellest, millises

inimesele, mitte juriidilisele isikule. Sellest tulenevalt ei ole eelnõu § 3 lõikes 2 kasutatud mõiste „isik” direktiivi terminoloogiaga kooskõlas. Samuti ei välista EL õiguse autonoomsed mõisted siseriiklikus õiguses mõistete täpsemat määratlemist, nagu nähtub ka töötaja mõiste sisustamisest Eesti õiguses. Kui platvormitöö ahelas esineb juriidiline isik, saab ta olla üksnes vahendaja, mitte platvormitöö tegija. Eelnõu § 3 lõike 2 praeguse sõnastuse kohaselt võib platvormitööd teha ka juriidiline isik, mis ei ole kooskõlas platvormitöö olemusega faktilise tegevusena ega direktiivi eesmärgiga tagada kaitse platvormitööd tegevatele inimestele. Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku asendada eelnõu § 3 lõikes 2 sõna „isik” sõnaga „füüsiline isik”.	õiguslikus vormis nad tööd teevad. Direktiiv lähtub sisulisest, mitte formaalsest lähenemisest ning kaitse ei ole mõeldud välistama olukordi, kus inimene teeb tööd isiklikult, kuid kasutab selleks ettevõtlusvormi, näiteks osaühingut või muud juriidilist keha. Seetõttu ei pea me jätkuvalt põhjendatuks asendada eelnõus sõna „isik” sõnaga „füüsiline isik”, kuna see võib Eesti õiguskeeles mõjuda põhjendamatult kitsendavalt ja kutsuda üles tõlgendusele või tekitada vaidlusi, nagu jääksid sellised töötajad kaitse alt välja. Juhime tähelepanu, et meie poolt pakutud sõnastuse on heaks kiitnud ka Justiits- ja Digiministerium.
Eelnõu § 6 lg 1 – töösuhte eelduse erandid Kooskõlastustabelis olev vastuväide ei ole põhjendatud. Direktiivi (EL) 2024/2831 artikli 5 lõike 3 kohaselt ei kohaldata töösuhte õiguslikku eeldust maksu-, kriminaal- ja sotsiaalkaitse menetlustes. Tegemist on direktiivi lähtelahendusega, millest liikmesriik võib küll siseriikliku õiguse alusel erandina kõrvale kalduda, kuid selline valik eeldab sisulist põhjendamist. Tööõiguse komisjon on varasemalt osutanud, et eelnõu sellist erandit ette ei näe ning seletuskirjas puudub põhjendus, miks soovitakse kasutada direktiivis lubatud kõrvalekallet. Pelk viide sellele, et töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud õiguslik eeldus on Eesti õiguses kehtinud ilma vastavate eranditeta, ei selgita, miks platvormitöö direktiivi ülevõtmisel ei järgita direktiivi eelistatud regulatsiooni. Eeltoodust tulenevalt on põhjendatud täiendada eelnõu sõnaselge reegluga, et õiguslik eeldus ei kohaldu maksu-, kriminaal- ja sotsiaalkaitse menetlustes. Tööõiguse komisjon teeb ettepaneku sõnastada eelnõu § 6 lõige 2 järgmiselt: „Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeldus ei rakendu: 1. kui platvorm tõendab, et platvormi ja platvormitöö tegija vahel ei ole töösuhet töölepingu seaduse tähenduses; 2. kriminaal-, maksu- ja sotsiaalkaitse menetluses.“	Mittearvestatud Aitäh täiendava ettepaneku eest. Direktiivi artikkel 5 lõige 3 näeb tõepoolest ette, et töösuhte õiguslikku eeldust ei kohaldata maksu-, kriminaal- ega sotsiaalkindlustusmenetlustes, kuid jätab liikmesriigile võimaluse seda riigisisese õiguse alusel siiski kohaldada. Eesti õiguses kehtib töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud õiguslik eeldus juba praegu üldise põhimõttena ning sellele ei ole nimetatud menetluste osas erandeid ette nähtud. Seetõttu ei pea me põhjendatuks ega vajalikuks luua platvormitöö kontekstis uut kitsendust, mida kehtivas õiguses ei ole. Siinkohal tuleb arvestada direktiivi artikliga 26, mille kohaselt ei tohi direktiivi rakendamine olla aluseks töötajatele ja platvormitöö tegijatele juba olemasoleva kaitsetaseme vähendamiseks, sealhulgas seoses kehtestatud menetlustega platvormitöö tegijate õige tööalase staatuse kindlaksmääramiseks. Kuivõrd Eesti õiguses kehtib õiguslik eeldus praegu ilma kõnealuste eranditeta, siis oleks direktiiviga vastuolus seda kaitsetaset platvormitöö puhul kitsendada.

	Lisaks märgime, et maksu-, kriminaal- ja sotsiaalkaitse menetlustes ei tõusetu töösuhte tuvastamise küsimus praktikas eelduslikult kuigi sageli sellisel kujul, et käesoleva sätte jaoks eraldi erandi loomine annaks selget lisaväärtust. Pigem võib sõnaselge erandi lisamine tekitada uusi tõlgendusküsimusi, eeskätt selles osas, milliseid menetlusi tuleb pidada käesoleva sätte tähenduses maksu-, kriminaal- või sotsiaalkaitse menetlusteks. Näiteks ei ole üheselt selge, mida tuleks mõista sotsiaalkaitse menetlusena ning kas see hõlmaks üksnes sotsiaalkindlustusasutuste menetlusi või võiks tekitada küsimusi ka muudes vaidlustes, millel on sotsiaalkaitseline puutumus. Seetõttu ei pea me sellise erandi lisamist õigusselguse seisukohalt põhjendatuks.
Eelnõu § 12 lg 1 – TTOS nõuete täitmine Kooskõlastustabelis olev ministeeriumi seisukoht ei ole veenev. Tööõiguse komisjon on varasemalt põhjendatult osutanud, et direktiivi art 12 lg 1 ei näe ette kõigi töötervishoiu ja tööohutuse nõuete eranditeta kohaldamist, vaid loetleb platvormi kohustused tööohutuse ja töötervishoiu tagamisel, tuues eraldi esile eeskätt automaatsetest seire- ja otsustussüsteemidest tulenevad riskid. Seevastu eelnõu § 12 lg 1 kohustab rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid üldiselt ja piiranguta. Ainuüksi viide sellele, et TTOS on juba piisavalt paindlik, ei kõrvalda vajadust viia eelnõu sõnastus kooskõlla direktiivi reguleerimisemega ega põhjenda, miks platvormitöö puhul tuleb kohaldada TTOS-i nõudeid laiemalt, kui direktiiv eeldab. Komisjon leiab, et platvormitööl esineb kaugtöö tunnuseid, mistõttu on asjakohane sõnastada platvormi kohustused TTOS § 12 lg 1 eeskujul nii, et neid tuleb täita niivõrd, kui see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik. Selline lahendus tagab paremini õigusselguse ja vastab töö tegelikule laadile, selle asemel et jätta vajalikud piirid üksnes tõlgendamise tasandile. Tööõiguse komisjoni ettepanek on sõnastada eelnõu § 12 lg 1 töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuete rakendamise kohustuse osas TTOS § 12 lg 1 eeskujul, et sellised kohustused on platvormil niivõrd, kui see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik.	Mittearvestatud Direktiivi artikkel 12 sätestab platvormitöötajate töötervishoiu ja tööohutuse kaitse miinimumnõuded, kuid ei anna alust olemasolevat riigisisest kaitsetaset kitsendada. Eesti õiguses kohalduvad töölepingu alusel töötavatele isikutele töötervishoiu ja tööohutuse seaduse üldised nõuded ning me ei saa luua platvormitöötajatele eraldi, leebemat standardit pelgalt seetõttu, et direktiiv kõiki neid nõudeid ei nimeta, mis praegu kõigile töötajatele TTOS alusel kehtivad. Meie hinnangul on vajalik paindlikkus kehtivas õiguses juba olemas ning sellest lähtuvalt puudub ka sisuline probleem. TTOS võimaldab nõudeid kohaldada töö tegelikku iseloomu arvestades, sealhulgas kaugtöö ja liikuvate töökohtade puhul. Samuti ei ole TTOS-is kehtestatud eraldi üldist piirangut näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele, kulleritele või teistele väljaspool tööandja ruume töötavatele isikutele. Ka sellisel juhul rakendab tööandja TTOS-i nõudeid töö eripära arvestades: näiteks hinnatakse riskianalüüsis mobiilse tööga seotud riske, samas kui statsionaarset töökohta puudutavad nõuded ei kohaldu neile niikuinii samal viisil. Seetõttu ei pea

Direktiivi art 12 lg 1 loetleb platvormi kohustused tööohutuse ja töötervishoiu tagamisel, tõstes esile automaatsetest seire- ja ohutussüsteemidest tulenevaid riske, kuid ei näe ette kõikide töötervishoiu ja tööohutuse alaste nõuete kohaldamist. Eelnõu § 12 lg 1 kohustab aga platvormi rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid eranditeta. Tööõiguse komisjoni hinnangul esineb platvormitööl kaugtöö tunnuseid, mistõttu on põhjendatud vastaval eeskujul ka töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuete järgimine niivõrd, kui see on platvormitöö (ja kaugtöö) eripärasid arvestades võimalik.	me vajalikuks lisada platvormitöö seadusesse eraldi reservatsiooni, mis võiks jätta mulje, et platvormitöötajate kaitsetase on üldisest madalam.
Eesti Ametiühingute Keskliit	
Eelnõu § 12. Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus Eelnõu § 12 kohaldub ainult platvormitöötajatele ehk töölepingu alusel töötavatele töötajatele. Platvormitöös tekkivad tööohutuse, vägivalla, ahistamise ja psühhosotsiaalsete riskide probleemid ei puuduta üksnes töölepingu alusel töötavaid platvormitöötajaid ja on oluline, et kõikidele platvormitööd tegevatele inimestele oleks tagatud tervise kaitse platvormi kaudu töö tegemisel. Seetõttu leiame endiselt, et eelnõud tuleks muuta selliselt, et vähemalt osaliselt laieneks § 12 ka platvormitöö tegijatele.	Mittearvestatud Aitäh täiendava selgituse eest. Mõistame teie tõstatatud muret ning nõustume, et tööohutuse, vägivalla, ahistamise ja psühhosotsiaalsete riskide küsimused võivad praktikas puudutada ka muid platvormitöö tegijaid peale platvormitöötajate. Samas ei saa me ettepanekuga praegu arvestada, kuna § 12 laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele tähendaks direktiivi rangemat ülevõtmist võrreldes direktiivis ette nähtud minimaalse kohaldamisalaga. Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel.
Eelnõu § 17. Riiklik järelevalve Kui esialgse eelnõu järgi pidi Tööinspeksioon teostama järelevalvet kogu seaduse üle, siis muudetud eelnõu järgi teostab Tööinspeksioon järelevalvet ainult § 12, § 13 lõikes 1 ja §-s 14 sätestatud nõuete täitmise üle. Jääb arusaamatuks, kuidas on kõigi rikkumiste puhul tagatud tõhus õiguskaitse, esindajate tegelikud menetlusõigused ning juurdepääs tõenditele olukorras, kus vajalik teave asub platvormi valduses. Näiteks jääb arusaamatuks, et kui platvorm ei taga platvormitöö tegijatele suhtluskanalit (§ 15), siis milline on sanktsioon §-s 15 toodud kohustuste mittetäitmise eest.	Selgitatud Aitäh tähelepaneku eest. Muudatuse eesmärk oli järelevalvepädevus varasemast selgemini piiritleda. Oluline osa käesolevast seadusest puudutab isikuandmete töötlemist ja automaatsete süsteemide kasutamist ning nende nõuete üle teeb järelevalvet Andmekaitse Inspeksioon. See hõlmab mh §-des 7–11 sätestatud kohustusi, sealhulgas automaatsete otsuste selgitamise, läbivaatamise ja vaidlustamisega seotud menetluslike õiguste tagamist. Esindajate õiguste täitmise üle teeb järelevalvet sõltuvalt konkreetsest sättest kas AKI või Tööinspeksioon; Tööinspeksiooni pädevusse kuulub

	seejuures § 14 alusel teabe kättesaadavaks tegemise kohustuse täitmise kontroll. Lisaks ei ole kõik käesolevast seadusest tulenevad küsimused olemuselt riikliku järelevalve küsimused. Mitmed neist on vaidlusküsimused, mille lahendamiseks on sobiv pädevus töövaidluskomisjonil või kohtul, eeskätt olukordades, kus vaidluse all on konkreetse õigussuhte sisu, kahju tekkimine või mõne otsuse sisuline õiguspärasus. Suhtluskanali osas (§ 15) tuleb arvestada ka seda, et direktiiv võimaldab suhtluskanali loomise kõrval kasutada alternatiivselt muid samaväärselt tulemuslikke vahendeid. Seetõttu võib selle kohustuse praktiline täitmine toimuda väga erineval viisil ning seda oleks keeruline siduda selgepiirilise järelevalve- või sanktsioonimehhanismiga, eriti olukorras, kus suhtlus võib toimuda ka üldkasutatavate vahendite kaudu.
Eelnõu § 19 Automaatsete süsteemidega seotud töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumine Kuigi eelnõu § 17 kohaselt teostab Tööinspeksioon järelevalvet kogu §-s 12 sätestatud nõuete rikkumiste eest, siis eelnõu § 19 näeb ette sanktsioonid üksnes § 12 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud nõuete rikkumise korral. Seega ei ole eelnõuga ette nähtud sanktsiooni, kui riskid platvormitöötaja tervisele jäävad hindamata (lõige 1) ja töötervishoiu ja -ohutuse nõuete rikkumisest teavitamise kanal jääb tegemata (lg 2). On väga oluline, et platvorm täidaks kõiki §-s 12 sätestatud kohustusi, seetõttu peaks eelnõus olema sanktsioonid kõikide §-s 12 olevate kohustuste rikkumiste eest.	Mittearvestatud ja selgitatud § 19 kohaldumisala on kujundatud TTOS-i vastutusnormide loogikat järgides. Ka kehtivas TTOS-is ei ole kõigi töötervishoiu ja tööohutuse kohustuste rikkumine väärtekorras karistatav, vaid karistus on ette nähtud eeskätt olukordades, kus rikkumisega kaasneb oht töötaja tervisele või elule; näiteks ei ole eraldi karistusnormi riskianalüüsi tegemata jätmise eest. Sellest põhimõttest lähtudes on ka eelnõus peetud põhjendatuks siduda karistus eeskätt nende rikkumistega, millel võib olla vahetum ja raskem mõju töötaja tervisele ja ohutusele. Muude § 12 kohustuste rikkumise korral ei jäta Tööinspeksioon siiski reageerimata, vaid saab teha ettekirjutuse rikkumise kõrvaldamiseks ning vajaduse korral rakendada sunniraha. Seega on ka nende kohustuste täitmine tagatud järelevalvemeetmete kaudu, isegi kui nende rikkumine ei too kaasa väärtteovastutust.

Eesti Otsemüügi Assotsiatsioon

Eelnõu § 3 lg 1

Eesti Otsemüügi Assotsiatsioon tervitab direktiivi (EL) 2024/2831 põhjenduspunktis 20 sisalduva ühe täpsustuse lisamist eelnõu § 3 lõike 1 punkti 5, kuna see suurendab õigusselgust selles, millised platvormid kuuluvad platvormitöö seaduse kohaldamisalasse.

Soovime juhtida tähelepanu veel ühele direktiivi põhjenduspunktis 20 sisalduvale täpsustusele, mida ei ole eelnõus seni kajastatud:

„Digitaalseks tööplatvormiks ei tuleks pidada veebiplatvorme, mis ei korralda füüsiliste isikute tehtavat tööd, vaid üksnes pakuvad vahendeid, mille abil teenuseosutajad saavad lõppkasutajani jõuda, ilma et platvorm oleks muul viisil kaasatud, näiteks reklaamides teenusepakkumisi või -soove või koondades ja kuvades konkreetsetes piirkonnas kättesaadavaid teenuseosutajaid.“

Kuna § 3 lõike 1 punkt 5 sisaldab juba ühte põhjenduspunkti 20 tulenevat välistust, teeme järjepidevuse ja õigusselguse huvides ettepaneku täiendada seda sama põhjenduspunkti teise täpsustusega järgmiselt:

„5. teenuse peamine eesmärk ei ole kaupade kasutamine, jagamine või müük väljaspool isiku majandus- või kutsetegevust ega üksnes selliste vahendite pakkumine, mille abil teenuseosutajad saavad jõuda lõppkasutajateni, ilma et platvorm oleks muul viisil kaasatud tehtava töö korraldamisse.“

Märgime samuti, et direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti a alapunkt iii määratleb digitaalse tööplatvormina platvormi, mille puhul töö korraldamine on teenuse „vajalik ja oluline osa“, samas kui eelnõu § 3 lõike 1 punktis 3 kasutatakse sõnastust „oluline osa“. Teeme ettepaneku viia eelnõu sõnastus kooskõlla direktiivi sõnastusega:

„3. teenuse vajalikuks ja oluliseks osaks on tasu eest tehtava töö korraldamine;“

Arvestatud osaliselt

Aitäh ettepaneku eest. Oleme teie tähelepanekuga arvestanud ning täpsustanud § 3 lõike 1 punkti 3 sõnastust selliselt, et see vastaks direktiivi sõnastusele ja rõhutaks, et teenuse **vajalikuks ja oluliseks osaks** on tasu eest tehtava töö korraldamine. Sellest lähtuvalt ei pea me enam vajalikuks lisada seadusteksti eraldi põhjenduspunkti 20 tulenevat täpsustust platvormide kohta, mis üksnes vahendavad teenuseosutaja ja lõppkasutaja kontakti, soovides lähtuda võimalikult ökonoomse sõnastuse eesmärgist. Kui töö korraldamine ei ole teenuse vajalik ja oluline osa, ei kuulu selline teenus juba kehtiva sõnastuse järgi käesoleva seaduse kohaldamisalasse.

Wolt Eesti OÜ¹

Platvormioperaatori ja vahendaja solidaarvastutus

Ühing ei toeta PltS artikli 6 muudatusi, millega kehtestatakse platvormioperaatori ja vahendaja

Selgitatud

¹ Peale II kooskõlastusringi esitas Wolt Eesti OÜ täiendava tagasiside, käesolevas tabelis kajastatakse hilisemaid kommentaare.

solidaarvastutus, ilma et pooltel oleks võimalik kokku leppida teisiti. Direktiivi artikli 3 kohaselt võtavad liikmesriigid asjakohased meetmed tagamaks, et kui digitaalne tööplatvorm kasutab vahendajaid, on platvormitöö tegijatel, kellel on vahendajaga lepinguline suhe, samasugune käesoleva direktiiviga ette nähtud kaitsetase kui neil, kellel on digitaalse tööplatvormiga otsene lepinguline suhe. Selleks võtavad liikmesriigid kooskõlas riigisisese õiguse ja tavaga meetmeid asjakohaste mehhanismide kehtestamiseks, mis asjakohasel juhul hõlmavad solidaarvastutuse süsteeme. Seega ei ole liikmesriigid Direktiivi artikli 3 kohaselt kohustatud kehtestama tööplatvormide ja vahendajate vahelist solidaarvastutust, vaid peavad võtma meetmeid kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavadega, et luua asjakohased mehhanismid, millega tagatakse sama kaitse tase. Eesti õiguse ja tava kohaselt eelneb lepinguline vastutus tavaliselt lepinguvälisele vastutusele. Kui platvormitöö tegijatel on lepinguline suhe vahendajaga (mitte tööplatvormiga), peaks nende tööst kasu saav vahendaja olema esmajärjekorras vastutav neile kaitse tagamise eest, millele neil on Direktiivi alusel õigus, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku teisiti. Direktiivi implementeerimisel tuleks austada lepinguvabaduse põhimõtet. Lepingust tulenevad õigused ja kohustused peaksid jääma lepingupooltele ega tohiks automaatselt laieneda kolmandatele isikutele. Direktiivi tuleks rakendada proportsionaalselt. Absoluutne solidaarvastutus ei ole käesoleval juhul kõige proportsionaalsem lahendus, eriti kuna see kaldub kõrvale lepinguliste suhete saadist (tööplatvormi, vahendaja ja platvormitöö tegijate vahel ei sõlmita tavaliselt kolmepoolset lepingut). Laiaulatusliku solidaarvastutuse kehtestamine võib samuti motiveerida tööplatvorme rakendama suuremat kontrolli platvormitöö tegijate üle, et hallata vastutusriske. See võib õõnestada iseseisva teenusepakkuja mudelit ja paindlikkust, mida paljud platvormitöö tegijad hindavad. PltS-i eelnõu esialgne sõnastus pakkus sobivat raamistikku vastutuse jaotamiseks. Kui vastutus on lepinguliselt selgelt jagatud, on platvormitöö tegijatel suurem selgus selles, milline pool vastutab probleemi tekkimisel. Eelnevat arvesse võttes teeme ettepaneku taastada PltS vastava paragrahvi esialgne sõnastus: § 6. Kaitse tagamine vahendaja kasutamise korral (1) Kui platvormitööd tehakse vahendaja kaudu, lepivad platvorm ja vahendaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kokku, kes vastutab käesolevas seaduses platvormile sätestatud kohustuste täitmise eest. (2) Platvorm ja vahendaja teevad koostööd ja vahetavad teavet ulatuses, mis on vajalik platvormitöö	Eelnõus ette nähtud solidaarvastutus ei tähenda üldist ega piiramata vastutust kõigi platvormi, vahendaja ja platvormitöö tegija vaheliste lepinguliste kohustuste eest. Oleme sätte sõnastust täpsustanud nii, et solidaarvastutus kehtib üksnes käesolevast seadusest tulenevate konkreetsete kohustuste täitmise suhtes, s.o §-des 9–15 ning 18–19 sätestatud kohustuste osas. Seaduses ette nähtud solidaarvastutus ei välista, et platvormihaldur ja vahendaja lepivad omavahel kokku kohustuste jaotuses ning võimalikes tagasinõuetes. Selline kokkulepe ei piira siiski platvormitöö tegija õiguste teostamist, vaid aitab oluliselt kaasa, et tema õigused oleksid tagatud ka vahendaja kasutamise puhul.
---	--

tegijale käesoleva seadusega ettenähtud õiguste tagamiseks. (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe puudumise korral vastutavad platvorm ja vahendaja käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmise eest solidaarselt.	
Sanktsioonid Esialgne ettepanek trahvide osas PltS rikkumise korral oli Direktiivi ülevõtmiseks proportsionaalne ja piisav. Seaduseelnõu muudetud versiooni kohaselt karistatakse automatiseeritud süsteemide kasutamisel töotervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumist juriidilise isiku puhul 400 000 euro suuruse trahviga (§ 22 lg 2). Informeerimis- ja konsulteerimiskohustuse täitmata jätmine on samuti karistatav 400 000 euro suuruse trahviga, kui rikkumise on toime pannud juriidiline isik (§ 23 lg 2 ja § 24 lg 2). Töotervishoiu ja tööohutuse seaduse kohaselt ulatuvad rahatrahvid erinevate töotervishoiu ja tööohutusega seotud kohustuste täitmata jätmise eest maksimaalselt 32 000 euron (kui rikkumise on toime pannud juriidiline isik). Samamoodi karistatakse informeerimis- ja konsulteerimisenõuete täitmata jätmist töötajate usaldusisikute seaduse alusel kuni 32 000 euro suuruse rahatrahviga (kui rikkumise on toime pannud juriidiline isik). On raske mõista, miks PltS peaks nägema ette karistused, mis on üle kümne korra kõrgemad kui need, mida võib määrata sarnaste rikkumiste eest teises kontekstis, kus tööd ei teostata platvormi kaudu. Direktiivi artikli 24 lõike 5 kohaselt kehtestavad liikmesriigid karistusnormid, mida kohaldatakse Direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete või Direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate õiguste puhul juba kehtivate asjakohaste sätete rikkumise korral. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed ettevõtja rikkumise laadi, raskusastme ja kestusega ning mõjutatud töötajate arvuga. Seega ei nõua Direktiiv, et karistused ületaksid teatud summasid või oleksid oluliselt kõrgemad kui sarnased karistused kohalike tööõiguse sätete alusel. Seetõttu teeme ettepaneku muuta PltS eelnõu sätteid karistuste kohta ja sõnastada need järgmiselt: § 22. Automaatsete süsteemidega seotud töotervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumine (1) Käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktis 2 sätestatud riskide vältimise või vähendamise abinõude rakendamata jätmise eest, kui sellega kaasnes oht platvormitöötaja tervisele või sama lõike punktis 3 sätestatud keelu rikkumise eest kasutada automaatseid süsteeme viisil, mis seab ohtu	Mittearvestatud Karistumäärade tõstmine ei lähtunud soovist näha platvormitöö kontekstis ette põhimõtteliselt rangemaid sanktsioone kui muudes tööõiguse valdkondades, vaid vajadusest viia füüsilise ja juriidilise isiku sanktsioonid omavahel paremini proportsiooni. Vastavad muudatused tehti Justiits- ja Digiministeeriumi ettepanekul, kes juhtis tähelepanu sellele, et ei ole põhjendatud olukord, kus füüsilist isikut oleks võimalik sama rikkumise eest karistada sanktsiooni maksimummääras, kuid juriidilise isiku puhul jääks sanktsioon sellest oluliselt madalamaks. Mõistame teie tõstatatud võrdlust töotervishoiu ja tööohutuse seaduse ning töötajate usaldusisiku seadusega. Ei ole välistatud, et nimetatud ebakõla valguses vaadatakse edaspidi laiemalt üle ka teistes tööõiguse valdkondades kehtivad karistumäärad, kuid käesoleva eelnõu raames ei pea me põhjendatuks minna tagasi lahenduse juurde, kus füüsilise ja juriidilise isiku vastutus oleks omavahel selgelt ebaproportsionaalne.

platvormitöötaja ohutuse, füüsilise või vaimse tervise, tööandja, tema juhatuse liikme või muu esindaja poolt, kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud, karistatakse rahatrahviga kuni 30 trahviühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot. § 23. Informeerimise ja konsulteerimise kohustuse täitmata jätmine (1) Käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud informeerimise ja konsulteerimise kohustuse täitmata jätmise eest enne automaatsete süsteemide kasutuselevõttu või nende olulist muutmist platvormi, tema juhatuse liikme või muu esindaja poolt, kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud, karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot. § 24. Teabe esitamise kohustuse täitmata jätmine (1) Käesoleva seaduse §-s 16 sätestatud teabe esitamise kohustuse täitmata jätmise eest platvormi, tema juhatuse liikme või muu esindaja poolt, kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud, karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.	
Bolt Technology OÜ²	
Vahendaja mõiste Teeme ettepaneku täpsustada § 4 lõikes 4 sätestatud vahendaja mõistet, et vältida olukorda, kus vahendajaks loetakse ka juriidilist isikut, mille kaudu teeb platvormitööd füüsiline isik tema poolt asutatud või kontrollitava äriühingu kaudu.	Arvestatud Oleme eelnõud vastavasisulise täpsustusega täiendanud.

² Peale II kooskõlastusringi esitas Bolt Technology OÜ täiendava tagasiside, käesolevas tabelis kajastatakse hilisemaid kommentaare.

Direktiivi järgi on vahendaja mõiste eesmärk hõlmata olukordi, kus üks isik vahendab või korraldab teise isiku poolt tehtavat platvormitööd või paikneb platvormi ja platvormitöö tegija vahelises alltöövõtuhelas. Sellest võib välja lugeda, et vahendajaks kvalifitseerub ka äriühing, mille kaudu teeb platvormitööd sama füüsiline isik, kes selle asutas või seda kontrollib ja kelle kaudu ta teenust osutab. Selline tõlgendus on ohtlik, sest väär tõlgendus võib platvormile kaasa tuua põhjendamatuid andmekaitse- ja konfidentsiaalsusriske. Näiteks § 16 kohaselt avaldatavate vahendajate andmete ning avalikult kättesaadavate äriregistri andmete koosmõjul võib osutuda võimalikuks tuvastada konkreetsed platvormitöö tegijad ja nende tegevus platvormil. Selline tulemus ei ole vajalik direktiivi eesmärkide saavutamiseks ning ei ole kooskõlas andmete minimaalsuse põhimõttega. Näeme eelnõu seletuskirjast, et ministeerium nõustub sellega, et direktiivi eesmärgiks ei ole see, et vahendajaks loetakse ka äriühingut, mille kaudu teeb platvormitööd vaid sama füüsiline isik. Kuna õigusvaidluse korral ei ole kohtutel kohustust lugeda ka seaduse seletuskirja ning nad võivad lähtuda ka üksnes seaduse tekstist, teeme õigusselguse huvides ettepaneku viia see põhimõtte selgesõnaliselt sisse ka seaduseelnõusse. Ettepanek muudatuseks: § 4. Platvormitöö ja seotud isikud (4) Vahendaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes eesmärgiga teha platvormitöö kättesaadavaks platvormile või platvormi kaudu: 1) loob lepingulise suhte platvormi ja platvormitöö tegijaga või 2) on platvormi ja platvormitöö tegija vahelises alltöövõtuhelas. Käesoleva lõike tähenduses ei loeta vahendajaks juriidilist isikut, mille kaudu teeb platvormitööd vastava juriidilise isiku asutanud või seda muul viisil kontrolliv füüsiline isik.	
Platvormitöö tegijate esindaja mõiste Teiseks palume eelnõud täiendada sättega, mis reguleerib platvormitöö tegija nõusoleku andmist esindajale. Eelnõu seletuskirjas viidatakse TsÜS §-le 117, kuid see säte lubab volituse andmist suulises vormis — see muudab esindusõiguse olemasolu praktikas kontrollimise keeruliseks ning loob pinnase vaidlustele. Selguse huvides peaks eelnõu ette nägema, et nõusoleku saab anda vaid kirjalikus vormis	Arvestatud Oleme eelnõud täiendanud sätetega, mis teie poolt tõstatatud küsimusi adresseerivad.

ning see peaks sisaldama vähemalt esindaja ja esindatava isikuandmeid ning nõusoleku andmise kuupäeva. Lisaks teeme ettepaneku reguleerida esinduse nõusoleku tagasivõtmise korda. Pakutud muudatus aitab vältida vaidlusi küsimuses, kellel on õigus platvormitöö tegija nimel käesolevast seadusest tulenevaid õigusi teostada, teavet nõuda või menetlustes osaleda. Ettepanek muudatuseks: (5) Platvormitöö tegijate esindaja käesoleva seaduse tähenduses on platvormitöötajate esindaja ja platvormitöö tegijate esindaja, kes esindab vähemalt viit platvormitöö tegijat. Platvormitöö tegija esindajaks saab olla üksnes füüsiline isik, kes on sama platvormihalduri juures platvormitöö tegija. (6) Platvormitöö tegija nõusolek isiku platvormitöö tegija esindaja nimetamiseks peab olema antud kirjalikus vormis. Nõusolek peab sisaldama esindaja ja esindatava nime ja isikukoodi ning esindajaks määramise nõusoleku andmise kuupäeva. Platvormitöö tegijal on õigus platvormitöö tegija esindaja nimetamise nõusolek igal ajal ja ilma põhjuseta tagasi võtta teavitades sellest platvormihaldurit kirjalikus vormis teatega.	
Kaitse tagamine vahendaja kasutamise korral Mõistame soovi tagada platvormitöö tegijale kaitse vahendaja kasutamise korral. Antud sõnastuse puhul läheb eelnõu aga kaugemale direktiivi nõudest, kehtestades üleüldise solidaarvastutuse. Direktiivi ekspertgrupp on selgitanud, et solidaarvastutus peaks kohalduma üksnes juhtudel, kus see on kohane (<i>where appropriate</i>), ning seda tuleb hinnata konkreetsete kohustuste kaupa mitte abstraktselt (<i>not in abstracto, but in concreto</i>) kõigi kohustuste suhtes korraga. Solidaarvastutuse loogiline kohaldamisala on olukord, kus platvormitöö tegijal puudub otsene suhe platvormihalduriga ning ta ei saaks ilma solidaarvastutusega oma õigusi teostada - näiteks juhul, kui algoritmide kohta käiv teave on platvormi käes, kuid tegijal on leping üksnes vahendajaga. Eelnõu § 6 praegune sõnastus ei vasta sellele loogikale, kuna kehtestab solidaarvastutuse kõigi kohustuste osas ühetaoliselt, sõltumata sellest, kas solidaarvastutus on konkreetse kohustuse puhul kohane või mitte. See tähendab, et platvormihaldur vastutab solidaarselt ka selliste kohustuste eest, mis tulenevad vahendaja iseseisvast tegevusest, mille üle platvormihalduril puudub teave ja kontroll. Selline lähenemine läheb kaugemale direktiivis nõutust ega ole kooskõlas ekspertgrupi tõlgendusega.	Arvestatud Täname ettepaneku eest ja oleme eelnõud vastavalt täiendanud.

Seetõttu palume ministeeriumil välja tuua need paragrahvid, mille osas solidaarvastutus kehtib ning lisada need antud punkti juurde. Ettepanek muudatuseks: § 6. Kaitse tagamine vahendaja kasutamise korral Kui platvormitööd tehakse vahendaja kaudu, vastutavad platvormihaldur ja vahendaja käesoleva seaduse §-de 9–13 ja 15–17 sätestatud kohustuste täitmise eest solidaarselt vastavalt võlaõigusseadusele ulatuses, milles kohustuse täitmine eeldab platvormihalduril olevat teavet või kontrolli ja platvormitöö tegijal puudub muu võimalus oma õigusi teostada. Platvormihalduri poolt eelnimetatud paragrahvides sätestatud kohustuste täitmine platvormitöö tegija suhtes otse platvormi kaudu loetakse kohustuse täitmiseks eelnimetatud paragrahvide tähenduses ning vabastab platvormihalduri solidaarvastutusest vahendaja eraldi täitmata kohustuse osas.	
Ärisaladuse kaitse Seoses teabe andmise kohustustega eelnõu erinevates paragrahvides teeme ettepaneku laiendada ärisaladuse kaitse põhimõtet ka teistele asjakohastele sätetele. Eelnõu näeb ette ulatusliku teabe andmise kohustuse erinevatele isikutele, sealhulgas platvormitöö tegijatele, nende esindajatele ning pädevatele asutustele. Kuigi seletuskirjas on märgitud, et seadus ei nõua ärisaladuste, algoritmide lähtekoodi ega muude tundlike tehniliste üksikasjade avaldamist, võib käesoleva seaduse alusel avaldatav teave siiski sisaldada ärisaladust ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse tähenduses. Leiame, et läbipaistvuse eesmärk ja ärisaladuse kaitse ei ole omavahel vastuolus. Isikutel, kellele teave avaldatakse, peab olema võimalik kasutada seda üksnes käesolevast seadusest tulenevate õiguste teostamiseks ja kohustuste täitmiseks. Seadusest ei tohiks tuleneda võimalust kasutada sellist teavet muudel eesmärkidel (sh ärilistel eesmärkidel) või avaldada seda isikutele, kellel puudub seos käesolevast seadusest tulenevate õiguste või kohustustega. Eelnevat arvestades teeme ettepaneku lisada ärisaladuse kaitse klausel järgmistele sätetele, kuna nende kohustuste täitmisel on platvormihaldur sunnitud avaldama tundlikku teavet: • § 11 (Automaatsüsteemide kasutamisest teavitamine): Säte nõuab üksikasjaliku teabe esitamist automaatsüsteemide omaduste, andmete kategooriate, parameetrite ja nende	Arvestatud Täname ettepaneku eest ja oleme eelnõud soovitud sättega täiendanud.

suhtelise tähtsuse kohta automaatotsuste tegemisel. See teave moodustab platvormihalduri intellektuaalomandi tuuma ja konkurentsieelise. Algoritmi toimimispõhimõtete ja parameetrite kaalude avaldamine ilma ärisaladuse kaitseta võib paljastada platvormihalduri ärimudeli ning võimaldada konkurentidel seda taaskasutada.

- **§ 12 (Inimjärelevalve automaatsüsteemi üle):** Säte kohustab edastama automaatsüsteemi mõju hindamise tulemused esindajatele ja järelevalveasutustele. Mõjuhinnang sisaldab sageli süsteemi tehnilist arhitektuuri ja riskianalüüsi, mis avab süsteemi toimimisloogikat ja võimalikke haavatavusi. Selle teabe levimine väljapoole on otseseks ohuks platvormi turvalisusele ja tehnilisele terviklikkusele.
- **§ 15 (Informeerimine ja konsulteerimine):** Konsulteerimiskohustus enne süsteemi muutmist eeldab sisulist ja põhjalikku teabe vahetust. Selles faasis võidakse jagada dokumentatsiooni, mis on tunduvalt detailsem kui üldine avalik teave. Ilma selge konfidentsiaalsuskohustuseta võib konsulteerimise käigus jagatav tehniline info jõuda isikuteni, kellel puudub vajadus või õigus ärisaladuse valdaja ärihuvide kahjustamiseks.

Alternatiivina soovitame sisse viia ärisaladuse kaitse üldsätte.

Ettepanek muudatuseks:

Täname ministeeriumit ärisaladuse kaitset puudutava lõike lisamise eest §-i 16.

Teeme ettepaneku lisada samasisuline lõige täpsustusena ka teiste asjakohaste paragrahvide juurde, millest tulenevate kohustuste täitmisel võib platvormihaldur olla kohustatud välja andma ärisaladusena käsitletavat teavet, eelkõige §-de 11, 12 ja 15 juurde.

Alternatiivina palume ministeeriumil veelkord kaaluda ärisaladuse kaitse üldsätte lisamist eelnõule järgmises sõnastuses:

§ 3¹. Ärisaladuse kaitse

Kui isikule avaldatakse käesolevast seadusest tulenevate õiguste teostamiseks või kohustuste täitmiseks ärisaladust ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse tähenduses, võib ta seda kasutada üksnes käesolevast seadusest tulenevate õiguste teostamiseks või kohustuste täitmiseks. Sellist teavet ei või avaldada kolmandatele isikutele ega kasutada muul eesmärgil, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel.

Vastutus	Arvestatud
Teeme ettepaneku piirata §-des 21, 22, 23 ja 24 sätestatud vastutus platvormihalduriga ning jätta sättest välja viited juhatuse liikmele ja muule esindajale järgmistel põhjustel: 1. Kohustused on pandud üksnes platvormihaldurile, mitte füüsilisele isikule. Eelnõu §-des 9–16 sätestatud kohustused on adresseeritud platvormihaldurile, mitte tema juhatuse liikmele või töötajale; juhatuse liige, töötaja ega muu esindaja ei ole iseseisvalt nende kohustuste kandja. See tuleneb otse juriidilise isiku olemusest – kui seadus paneb kohustuse juriidilisele isikule, on rikkumise esmaseks adressaadiks juriidiline isik ise, ning juhatuse liige ei muutu ülesande delegeerimise tõttu avalik-õigusliku kohustuse adressaadiks. Kuna §-des 21–24 sätestatud väärtekoosseisud on tegevusetusdeliktid, vastutab KarS § 13 lg 1 kohaselt vaid see, kellel lasus õiguslik tegutsemiskohustus, ja Riigikohtu praktika kohaselt nõuab juhatuse liikme isiklik vastutus eraldi õiguslikku alust, mis paneks sama kohustuse temale isiklikult. 2. Füüsiliste isikute vastutus on direktiivi laiendatud ülevõtmine ja vastuolus GDPR-iga. Platvormidirektiivist ei tulene füüsiliste isikute sanktsioneerimise kohustust ega soovitud – kohustused on suunatud platvormihaldurile, mistõttu füüsiliste isikute vastutuse lisamine on direktiivi laiendatud ülevõtmine. Erinevalt NIS2 direktiivist ei sisalda platvormitöö direktiiv selgesõnalist nõuet näha ette juhatuse liikme vastutust. Lisaks ei näe GDPR art 83 ette võimalust määrata trahve vastutava töötleja juhatuse liikmele või töötajale, vaid üksnes vastutavale töötlejale, ning kuna platvormitöö direktiivi art 24 lg 5 kohaselt ei saa GDPR-i karistusnorme piirata, oleks juhatuse liikme sanktsioneerimine GDPR-iga otseses vastuolus. 3. Delegeerimine ei tohiks luua karistusõiguslikku vastutust ega ohustada õigusselgust. Delegeerimine on ettevõtte sisemine töökorralduslik otsus, mis ei tohiks muuta platvormihaldurile adresseeritud avalik-õiguslikku kohustust füüsilise isiku isiklikuks karistusõiguslikuks kohustuseks. Vastasel juhul hakkaks karistusnormi adressaat sõltuma mitte seadusest, vaid ettevõtte sisemisest töökorraldusest, mis on vastuolus õigusselguse põhimõttega. 4. Füüsilise isiku karistamine on ebaproportsionaalne ja erandlik teiste valdkondadega võrreldes. Kuni 20 000 000 euro suurune trahv on oma olemuselt kujundatud suure majandusliku võimekusega ettevõtjate mõjutamiseks ega ole võrreldav füüsilise isiku majandusliku võimekusega. Üheski teises kehtivas seaduses ei nähta juhatuse liikmele ega delegeeritud isikule ette karistusõiguslikku vastutust juriidilisel isikul lasuvate kohustuste rikkumise eest, mistõttu asetaks eelnõu platvormiettevõtteid ja	Konsulteerisime küsimuses Justiitsministeeriumiga ning saime kinnituse, et vastutussätete eesmärk on saavutatav ka ilma viiteta juhatuse liikmele või muule esindajale, kellele kohustuse täitmine oli delegeeritud. Seetõttu oleme saanud teie ettepanekule vastu tulla ja sätete sõnastust vastavalt muuta.

nende juhid põhjendamatult ebasoodsamasse olukorda võrreldes teiste, vähemalt sama kaalukate kohustustega valdkondadega, näiteks jäätmekäitluse, toiduohutuse, kemikaaliohutuse ja relvade käitlemisega.

Mõjus, hoiatav ja proportsionaalne sanktsioon on saavutatav platvormihalduri kui juriidilise isiku tasandil, kuna just tema kontrollib ärimudelit, automaatsüsteeme ja andmetöötlusprotsesse. Seetõttu teeme ettepaneku piirduda eelnõu §-des 21–24 platvormihalduri vastutusega ning eemaldada viited juhatuse liikmele ja delegeeritud isikule.

Lisame manusena sellekohase õigusanalüüsi ning palume seda arvesse võtta.

Ettepanek muudatuseks:

§ 21. Isikuandmete töötlemise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 9–13 sätestatud isikuandmete töötlemise nõuete rikkumise eest platvormihalduri, ~~tema juhatuse liikme või muu esindaja~~ poolt, ~~kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud~~, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem.

§ 22. Automaatsüsteemi kasutamisel töötervishoiu ja tööohutuse nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktis 2 sätestatud riskide vältimise või vähendamise abinõude rakendamata jätmise eest või sama lõike punktis 3 sätestatud keelu rikkumise eest kasutada automaatsüsteemi viisil, mis seab ohtu platvormitöötaja ohutuse, füüsilise või vaimse tervise, ~~platvormihalduri, tema juhatuse liikme või muu esindaja~~ poolt, ~~kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud~~, –
karistatakse rahatrahviga kuni 30 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot

§ 23. Informeerimise ja konsulteerimise kohustuse täitmata jätmine

(1) Käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud informeerimise ja konsulteerimise kohustuse täitmata jätmise eest enne automaatsüsteemi kasutuselevõttu või selle olulist muutmist platvormihalduri, ~~tema juhatuse liikme või muu esindaja~~ poolt, ~~kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud~~, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 24. Teabe esitamise kohustuse täitmata jätmine

(1) Käesoleva seaduse §-s 16 sätestatud teabe esitamise kohustuse täitmata jätmise eest töösuhtes platvormihalduri, ~~tema juhatuse liikme või muu esindaja~~ poolt, ~~kellele oli vastava kohustuse täitmine delegeeritud~~, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

Esimene kooskõlastusring

Eesti Advokatuur	
Eelnõu § 3 lg 2 – platvormitöö mõiste Komisjon teeb ettepaneku asendada eelnõu § 3 lg-s 2 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Platvormitöö võib eelnõu § 3 lg 2 sõnastuse kohaselt olla ka selline digitaalse tööplatvormi kaudu korraldatav töö, mida teeb juriidiline isik. Platvormitöö on faktiline tegevus, mida ei saa juriidiline abstraktsioon sooritada. Eelnõu mõiste ei ole kooskõlas direktiivi (EL) 2024/2831 art 2 lg 1 p-iga b). Direktiivi ingliskeelses tõlkes kasutatakse väljendit „individual“, eesti keeles „üksikisik“.	Mittearvestatud Kuigi juriidiline isik tegutseb alati füüsiliste isikute kaudu, omistatakse õiguslikult selline tegevus tihti juriidilisele isikule. Me ei pea seetõttu põhjendatuks asendada eelnõu § 3 lõikes 2 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Eesti õiguskeeles võib „füüsiline isik“ kutsuda üles liiga kitsale tõlgendusele, mille kohaselt jääksid kaitse alt välja need platvormitöö tegijad, kes teevad tööd küll isiklikult, kuid kasutavad selleks ettevõtlusvormi, näiteks osaühingut. Selline tulemus ei oleks kooskõlas direktiivi eesmärgiga tagada kaitse kõigile platvormitööd tegevatele isikutele.
Eelnõu § 3 lg 3 – platvormitöö tegija mõiste Komisjon teeb ettepaneku asendada eelnõu § 3 lg-s 3 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Platvormitöö tegija võib eelnõu § 3 lg 3 sõnastuse ja seletuskirja kohaselt olla ka juriidiline isik. Platvormitöö on faktiline tegevus, mida ei saa juriidiline abstraktsioon sooritada. Eelnõu mõiste ei ole kooskõlas direktiivi (EL) 2024/2831 art 2 lg 1 p-iga c). Direktiivi ingliskeelses tõlkes kasutatakse väljendit „individual“, eesti keeles „üksikisik“. Juriidiline isik saab olla platvormitöö ahelas vahendaja eelnõu § 3 lg 5 tähenduses, mitte platvormitöö tegija.	Mittearvestatud Kuigi juriidiline isik tegutseb alati füüsiliste isikute kaudu, omistatakse õiguslikult selline tegevus tihti juriidilisele isikule. Me ei pea seetõttu põhjendatuks asendada eelnõu § 3 lõikes 2 sõna „isik“ sõnaga „füüsiline isik“. Eesti õiguskeeles võib „füüsiline isik“ kutsuda üles liiga kitsale tõlgendusele, mille kohaselt jääksid kaitse alt välja need platvormitöö tegijad, kes teevad tööd küll isiklikult, kuid kasutavad selleks ettevõtlusvormi, näiteks osaühingut. Selline tulemus ei oleks kooskõlas direktiivi eesmärgiga tagada kaitse kõigile platvormitööd tegevatele isikutele.
Eelnõu § 6 lg 1 – töösuhte eelduse erandid Komisjon teeb ettepaneku sõnastada eelnõu § 6 lg 2 järgmiselt: „Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeldus ei rakendu: 1) kui platvorm tõendab, et platvormi ja platvormitöö tegija vahel ei ole töösuhet töölepingu seaduse tähenduses;	Mittearvestatud Eelnõus ei peeta vajalikuks sätestada, et töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sisalduv õiguslik eeldus ei kohaldu maksu-, kriminaal- ja sotsiaalkaitse menetlustes. Eesti õiguses kehtib töölepingu õiguslik eeldus juba aastaid vastavate eranditeta

2) kriminaal-, maksu- ja sotsiaalkaitse menetluses. Platvormitöö direktiivi art 5 lg 3 kohaselt ei kohaldata õiguslikku eeldust maksu-, kriminaal- ja sotsiaalkindlustusmenetluste suhtes. Erandina võivad liikmesriigid seda siseriikliku õiguse alusel siiski lubada. Eelnõu loetletud menetlustes õigusliku eelduse kohaldamata jätmist ei sätesta, kuigi see on direktiivi kohaselt primaarne. Eelnõu seletuskirjas ei põhjendata, miks soovitakse kasutada direktiivis lubatud erandit.	ning eelnõu eesmärk ei ole muuta selle eelduse kehtivat ulatust või sellega seotud põhimõtteid.
Eelnõu § 10 lg 1 – järjepidev inimjärelvalve üksikotsuste mõju üle Komisjoni ettepanek on kustutada eelnõu § 10 lg-st 1 sõna „järjepidev“. Eelnõu § 10 lg 1 kohustab platvormi tagama järjepideva järelvalve. Sellist ajalist määratlust direktiivi art 10 ette ei näe.	Arvestatud osaliselt ja selgitatud Selgitame, et segadus tuleneb siin suuresti direktiivi eestikeelsest sõnastusest, millest võib jääda mulje, et tegemist on üheainsa nõudega(<i>Liikmesriigid tagavad, et digitaalsed tööplatvormid teevad järelvalvet selle üle...</i>). Inglisekeelsest tekstist nähtub aga selgemalt, et artiklis 10 on tegelikult ette nähtud kaks eraldi kohustust: platvorm peab ühelt poolt automaatsete süsteemide mõju järjepidevalt jälgima (<i>Member States shall ensure that digital labour platforms oversee and...</i>), ning teiselt poolt peab ta töötajate esindajate kaasamisel korrapäraselt ja vähemalt iga kahe aasta järel läbi viima hindamise (<i>...and in any event every two years, carry out an evaluation...</i>). Direktiivi ülevõtmise ekspertgrupi raport kinnitab sedasama tõlgendust, kus komisjon selgitab, et <i>oversight</i> tähendab pidevat ja ennetavat järelvalvet (näiteks pidev pisteline kvaliteedikontroll), samas kui <i>evaluation</i> on perioodiline, struktureeritud hindamine. Seetõttu ei lisa sõna „järjepidev“ eelnõusse direktiivivälist nõuet, vaid aitab direktiivi tegelikku mõtet eestikeelses tekstis täpsemalt edasi anda ja eristada kahte erinevat kohustust: järjepidevat inimjärelvalvet ning perioodilist hindamist.

	Oleme muutnud vastavate sätete sõnastust selliselt, et nendest nähtuks selgemalt kaks erinevat nõuet.
Eelnõu § 12 lg 1 – TTOS nõuete täitmine Komisjoni ettepanek on sõnastada eelnõu § 12 lg 1 töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuete rakendamise kohustuse osas TTOS § 12 lg 1 eeskujul, et sellised kohustused on platvormil niivõrd, kui see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik. Direktiivi art 12 lg 1 loetleb platvormi kohustused tööohutuse ja töötervishoiu tagamisel, tõstes esile automaatsetest seire- ja ohutussüsteemidest tulenevaid riske, kuid ei näe ette kõikide töötervishoiu ja tööohutuse alaste nõuete kohaldamist. Eelnõu § 12 lg 1 kohustab aga platvormi rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid eranditeta. Komisjoni hinnangul esineb platvormitööl kaugtöö tunnuseid, mistõttu on põhjendatud vastaval eeskujul ka töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuete järgimine niivõrd, kui see on platvormitöö (ja kaugtöö) eripärasid arvestades võimalik.	Mittearvestatud Töötervishoiu ja tööohutuse seadus on juba praegu piisavalt paindlik, et võimaldada nõuete kohaldamist töö eripära arvestades, sealhulgas kaugtöö ja muude mittestatsionaarsete töövormide puhul. Kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis on kehtivas õiguses kaugtöö puhul juba ette nähtud, mistõttu ei ole vaja luua platvormitöö jaoks täiendavat samalaadset erisust. Samuti ei ole kehtivas õiguses ette nähtud eraldi TTOS-i erireegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele või kulleritele. Ka sellisel juhul rakendab töandja TTOS-i nõudeid töö iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise, väljaõppe või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning neid tulebki tõlgendada vastavalt töö tegelikule laadile.
Eelnõu § 8 lg 2, § 9 lg 1, § 9 lg 6 p 2, § 10 lg 5, § 11 lg 3 – platvormitöö tegijate, kes ei ole platvormitöötajad, esindaja erikord Komisjoni ettepanek on lisada eelnõusse sätte, mille kohaselt on platvormil § 8 lg 2, § 9 lg 1, § 9 lg 6 p 2, § 10 lg 5, § 11 lg 3 sätestatud kohustused ja platvormitöö tegijal § 11 lg 3 sätestatud õigus üksnes niivõrd, kui võrd platvormitöö tegijate esindajad tegutsevad muude platvormitöö tegijate kui platvormitöötajate nimel seoses nende isikuandmete kaitsega. Direktiivi artikkel 15 kohaselt saavad platvormitöö tegijate esindajad, kes ei ole töötajate esindajad, kasutada töötajate esindajatele artikli 8 lõike 2, artikli 9 lõigete 1 ja 4, artikli 10 lõike 4 ja artikli 11 lõike 2 alusel antud õigusi üksnes niivõrd, kui võrd nad tegutsevad muude platvormitöö tegijate kui platvormitöötajate nimel seoses nende isikuandmete kaitsega.	Selgitatud Aitäh ettepaneku eest. Selgitame, et artikli 15 mõte on Euroopa Komisjoni selgituse kohaselt see, et seal, kus artiklites 8 lõige 2, 9 lõiked 1 ja 4, 10 lõige 4 ning 11 lõige 2 on viidatud töötajate esindajatele, tuleb seda lugeda nii, et sätte hõlmab ka platvormitöö tegijate esindajaid. Seega laiendab artikkel 15 nende sätete kohaldamisala. Seda põhjusel, et viidatud sätted puudutavadki sisuliselt isikuandmete kaitset, kuna need käsitlevad automaatseid süsteeme, mis põhinevad platvormitöö tegijate isikuandmete töötlemisel. Tegemist on süsteemidega, mis seiravad

Seaduseelnõu kooskõlastustabeli kohaselt võetakse viidatud art 15 üle eelnõu järgmiste sätetega: § 8 lg 2, § 9 lg 1, § 9 lg 6 p 2, § 10 lg 5, § 11 lg 3. Ükski viidatud säte ei reguleeri andmesubjekti esindaja suhtes kohalduvaid platvormi kohustusi seoses isikuandmete kaitsega või esindaja õigusi esindamisel seoses isikuandmete kaitsega. Vastavalt kehtestatakse eelnõuga platvormile kohustusi, mida direktiiv ette ei näe.	konkreetse inimese tegevust, hindavad tema töösooritust või teevad tema suhtes otsuseid ning just seetõttu on tegemist isikuandmete kaitse küsimustega. See loogika kajastub ka direktiivis, mille kohaselt kuuluvad need sätted järelevalve mõttes andmekaitseasutuse pädevusse.
Eelnõu § 18 – seaduse jõustumine Komisjoni ettepanek on lisada eelnõu §-i 18 teine lõige VÕSRS § 12 eeskujul, tagamaks õigusliku eelduse ajaliselt täpne kohaldamine. Direktiivi art 5 lg 5 kohaselt kohaldatakse viidatud artiklis sätestatud õiguslikku eeldust lepinguliste suhete puhul, mis on sõlmitud enne 02.12.2026 ja mis on sel päeval kehtivad, üksnes ajavahemiku suhtes, mis algab kõnealusest päevast. Direktiivi preambuli p 33 kohaselt tuleks nõudeid, mis on seotud töösuhte võimaliku olemasoluga enne nimetatud kuupäeva, ning sellest tulenevaid õigusi ja kohustusi, mida kohaldatakse kuni nimetatud kuupäevani, hinnata üksnes enne nimetatud kuupäeva kehtinud liidu ja riigisisese õiguse, sealhulgas direktiivi (EL) 2019/1152 alusel.	Selgitatud Eelnõu koostajad ei pea rakendussätte loomist vajalikuks. Õiguslik eeldus kehtib TLS § 1 lg 2 tulenevalt ka praegu, sh platvormitöö puhul. Platvormitöö seaduse eesmärk on tagada õigusselgus ja direktiivi sõnaselge ülevõtmine ning faktiliselt tuleb õiguslikku eeldust rakendada täna samal moel.
Eesti Ametiühingute Keskliit	
Eelnõu § 4. Kaitse tagamine vahendaja kasutamise korral Eelnõu näeb ette mehhanismid, mille eesmärk on tagada, et vahendaja kaudu platvormitööd tegevatele isikutele oleks tagatud võrdne seadusest tulenev kaitse nende platvormitöö tegijatega, kellel on platvormiga otsene lepinguline suhe. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (edaspidi Direktiiv) artikkel 3 kohaselt peaks vahendaja kaudu töötav isik saama platvormiga otsest lepingut omava isikuga võrdse kaitsetaseme. Eelnõu § 4 kohaselt lepivad platvorm ja vahendaja kokku, kes vastutab platvormile seadusega pandud kohustuste täitmise eest, kuid pole sätestatud, kas ja kuidas saab sellest kokkuleppest teadlikuks platvormitöö tegija. Eelnõu kohaselt ainult kokkuleppe puudumise korral vastutavad platvorm ja vahendaja solidaarselt.	Arvestatud Nõustume, et platvormitöö tegija peaks olema teadlik, kummale solidaarvõlgnikule oma nõue suunata. Seetõttu täpsustasime sätet nii, et platvormi ja vahendaja vahelisest kokkuleppest peab teavitama ka puudutatud platvormitöö tegijaid.

Platvormitöö tegija õiguste tagamine ei tohiks olla sõltuv sellest, kuidas platvorm ja vahendaja on omavahelise kokkuleppe alusel vastutuse jaganud. Seetõttu peaks seadus väga selgelt sätestama, et vajadusel on platvormitöö tegijal õigus esitada nõue mõlema vastu.	
Eelnõu § 8. Andmekaitsealane mõjuhindang Eelnõu § 8 lg 2 kohaselt peab platvorm mõjuhindangu koostamisel küsima platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitama koostatud hinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele. Kui platvormitöö tegijad pole esindajaid valinud, siis järelikult nad andmekaitsealase mõjuhindangu tulemusi ei saa. Seetõttu leiame, et eelnõu tuleks täiendada selliselt, et esindaja puudumisel tuleb mõjuhindang esitada platvormitöö tegijatele. Eelnõu §-s 8 (ka seletuskirjas) on ekslikult viidatud eelnõu §-le 6, mitte §-le 7.	Arvestatud Aitäh tähelepaneku eest. Peame ettepanekut mõistlikuks ja arvestame sellega. Kui platvormitöö tegijate seisukohti tuleb mõjuhindangu koostamisel niikuinii küsida, on põhjendatud, et esindaja puudumise korral tehakse ka mõjuhindangu tulemused kättesaadavaks platvormitöö tegijatele endile. Sarnast põhimõtet kasutatakse ka töötajate usaldusisiku seaduses, kus esindajate puudumisel tuleb teave anda otse töötajatele. Lisaks parandame viite §-le 7.
Eelnõu § 12. Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus Paragrahviga 12 võetakse üle Direktiivi artikkel 12 ning sätestatakse platvormitöötajate töötervishoiu ja tööohutuse tagamise erireeglid automaatsete süsteemide kasutamise korral. Direktiivi artikkel 12 lõige 5 näeb ette, et platvormidel peavad olema tõhusad raportikanalid, mh vägivalla ja ahistamise juhtudeks. Direktiivi käsitluses on see eriti oluline just nende jaoks, kellel ei ole töölepingut. Eelnõu § 12 kohaldub ainult platvormitöötajatele ehk töölepingu alusel töötavatele töötajatele. Eelnõud tuleks muuta selliselt, et raportikanal laieneks kõigile platvormitöö tegijatele, vähemalt ohutuse, vägivalla ja ahistamise teadete osas.	Mittearvestatud Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõude laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat nõuet ning seetõttu jätame ettepaneku arvestamata.
Eelnõu § 13. Informeerimine ja konsulteerimine automaatsete süsteemide kasutuselevõtu või muutmise korral Paragrahviga 13 võetakse üle Direktiivi artikkel 13 ning laiendatakse platvormitöötajate informeerimise ja konsulteerimise õigust lisaks töötajate usaldusisiku seaduse (TUIS) §-s 20 sätestatud olukordadele ka automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutuselevõtu ja olulise muutmisega seotud olukordadele. Sätte eesmärk on tagada, et platvormitöötajate esindajatel või nende puudumise korral platvormitöötajatel oleks varakult teave ja ka tegelik võimalus osaleda otsustusprotsessis enne, kui uued automaatsed süsteemid või algoritmid hakkavad mõjutama platvormitöötajate töökorraldust, töötingimusi, sissetulekut või lepingulist staatust.	Mittearvestatud Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõude laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.

Algoritmid on olulised kõikidele platvormitöö tegijatele, seetõttu tuleks kaaluda informeerimise ja konsulteerimise õiguse laiendamist kõigile platvormitöö tegijatele ja mitte piiruda ainult töölepingu alusel töötavatele platvormitöötajatega.	
Eelnõu § 14. Teabe esitamise kohustus Eelnõu § 14 lg 4 kohaselt on platvormil kohustus vastata, kui Tööinspeksioon ja platvormitöö tegijate esindaja küsivad teabe kohta lisaselgitusi. Direktiivi artikkel 17 lõige 5 nõuab, et kui pädev asutus või esindajad küsivad lisaselgitusi ja üksikasju, peab platvorm andma põhjendatud vastuse viivitusega. Seetõttu tuleks eelnõu § 14 lõikesse 4 lisada ka sõna „põhjendatud“. Näiteks „...platvorm on kohustatud viivitamatult esitama põhjendatud vastuse.“	Arvestatud Nõustume ettepanekuga ning oleme eelnõu sõnastust vastavalt ettepanekule korrigeerinud.
Eelnõu § 15. Platvormitöö tegijate suhtluskanal Direktiivi artikkel 20 ei nõua ainult turvalist ja konfidentsiaalset suhtlusvõimalust, vaid ütleb ka, et platvorm peab hoiduma teabevahetuse ja suhtluse jälgimisest või neile ligipääsemisest. Eelnõu tekstis seda lauset ei ole. Seletuskirja järgi platvorm ei tohi küll suhtlust jälgida ega analüüsida, kuid seletuskiri ei saa asendada õigusnormi. Seetõttu tuleks eelnõu § 15 täiendada, lisades lause, mille kohaselt ei tohi platvormil olla ligipääsu platvormitöö tegijate suhtluskanalile.	Arvestatud Oleme sätte sõnastust täiendanud selliselt, et sellest tuleks selgemalt välja platvormi keeld platvormitöö tegijate omavahelisele suhtlusele ligi pääseda.
Eelnõu § 17. Riiklik järelevalve Direktiivi artikkel 24 lõike 5 teise lause kohaselt „Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, hoiatavad ja proportsionaalsed ettevõtja rikkumise laadi, raskusastme ja kestusega ning mõjutatud töötajate arvuga.“ Eelnõus ei ole ära toodud sanktsioone seaduses olevate kohustuste rikkumiste eest ja ainult viidatakse sellele, et riiklikku järelevalvet teeb Tööinspeksioon (eelnõu § 17 lg 1, 2). Tööinspeksiooni poolsete ettekirjutused ja sunniraha määramise hoiatused ei ole karistused konkreetsete rikkumiste eest. Viide Tööinspeksiooni riiklikule järelevalvele ei ole piisav direktiivi ülevõtmiseks ja konkreetsete tõhusad sanktsioonid tuleks lisada eelnõusse.	Arvestatud Oleme eelnõud vastavate karistusnormidega täiendanud.
Diamond21 OÜ	
Hinnakontroll kui töösuhte peamine tunnus Hetkel määrab platvorm teenuse hinna ühepoolsetl. Iseseisval vedajal puudub kontroll oma sissetuleku ja kulude katmise üle. * Nõue: Seaduses peab selgelt kirjas olema: kui platvorm määrab teenuse hinna, loetakse seda töösuhte tunnuseks. Kui platvorm soovib käsitleda mind partner-ettevõtjana, peab mul olema õigus kehtestada oma hinnakiri.	Selgitatud Aitäh ettepaneku eest. Eelnõu koostamisel lähtume juba kehtivast töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töölepingu olemasolu õiguslikust eeldusest ning seetõttu ei näe ette täiendavate eraldiseisvate töösuhte tunnuste või kriteeriumide lisamist platvormitöö seadusesse. Samas arvestatakse töösuhte

	tuvastamisel töövaidluskomisjonis või kohtus ühe asjaoluna ka seda, kas töö tegemise hinna määrab platvormitöö tegija või platvorm.
Tõendamiskoormise üleminek platvormile Vaidluse korral on väikeettevõtja (OÜ) ja miljardifirma (platvorm) ebavõrdses seisus. * Ettepanek: Tõendamiskoormis peab lasuma platvormil. Kui tekkib vaidlus töösuhte üle, peab platvorm tõendama, et minu OÜ on tõepoolest iseseisev turuosaline, mitte nende kontrolli all olev käsutäitja.	Selgitatud Selline põhimõte on eelnõus juba ette nähtud. Platvormitöö seaduse § 6 kohaselt kohaldatakse platvormitööle töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töölepingu olemasolu eeldust ning kui platvorm soovib seda ümber lükata, lasub tõendamiskoormus platvormil.
Sotsiaalsete garantiide ja maksukoormuse jagamine Kuna platvorm määrab hinna, kontrollib ta ka minu OÜ võimekust maksta sotsiaalmaksu ja haigushüvitisi. * Ettepanek: Kui tuvastatakse kontroll (hinnamääramine, algoritmi diktaat), peab platvorm osalema sotsiaalkaitse kulude katmises (nt haiguspäevade ja tööõnnetuskindlustuse hüvitamine).	Selgitatud Aitäh ettepaneku eest. Sellises olukorras tuleb esmalt paluda töövaidluskomisjonil või kohtul tuvastada, et platvormi ja platvormitöö tegija vahel on tegelikult töösuhe. Kui töösuhe tuvastatakse, laienevad platvormitöö tegijale ka töölepingust tulenevad sotsiaalsed garantiid ja tööandja vastavad kohustused.
Vastutusahel rendiautode puhul Paljud juhid on sunnitud rentima sõidukeid vahendajatelt, kes on platvormi partnerid. * Ettepanek: Seadustada kaasvastutuse põhimõte. Kui rendifirma (vahendaja) rikub juhi õigusi, peab platvormil olema osaline vastutus, kuna töö toimub nende süsteemis.	Selgitatud Eelnõus on juba ette nähtud platvormi ja vahendaja solidaarvastutus juhul, kui tegemist on platvormitöö seaduse tähenduses vahendajaga. Seega, kui rendifirma kvalifitseerub käesoleva seaduse mõttes vahendajaks, kohalduvad talle seaduse §-st 4 tulenevad kohustused ning omavahelise kokkuleppe puudumisel vastutavad platvorm ja vahendaja nende täitmise eest solidaarselt.
Algoritmide ja tellimuste läbipaistvus Praegu on tellimuste jagamine "must kast". * Nõue: Vedaja peab nägema täpset sihtkohta ja prognoositavat tulu enne tellimuse kinnitamist. Samuti peavad olema avalikud kriteeriumid (nt reiting, auto vanus), mille alusel algoritm juhte eelistab.	Selgitatud Eelnõu §-s 9 on juba ette nähtud kohustus anda platvormitöö tegijatele teavet automaatsete süsteemide toimimise kohta, sealhulgas andmete kategooriate ja peamiste parameetrite kohta, mida süsteemid otsuste tegemisel arvesse võtavad, ning nende suhtelise tähtsuse kohta. See tähendab läbipaistvust ka hinna kujunemise ning tellimuste jaotamise osas.

Kiirendatud vaidlustamise tähtaeg Eelnõus pakutud 14 päeva vastamiseks on väikeettevõtte jaoks liiga pikk aeg ilma sissetulekuta jäämiseks. * Ettepanek: Automaatse blokeerimise puhul peab sisuline vastus ja inimkontroll toimuma 48 tunni jooksul.	Mittearvestatud Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Vastamistähtaja lühendamine võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.
Töövahendite amortisatsiooni hüvitamine Kui tuvastatakse töösuhe, peab platvormil olema kohustus hüvitada osa sõiduki hooldus- ja amortisatsioonikuludest, kuna vedaja kannab hetkel 100% äririskist, samal ajal kui tulu kontrollib platvorm.	Selgitatud Kui platvormi ja platvormitöö tegija vahel tuvastatakse töösuhe, saab leppida kokku, et töö tegemiseks vajalikud töövahendid peab tagama tööandja. See tähendab, et sellisel juhul jäävad tööandja kanda ka töövahendite kasutamise ja kulumisega seotud kulud.
Eelnõu üldiselt Soovin, et uus seadus lõpetaks olukorra, kus väikeettevõtja on "ettevõtja" vaid kohustuste ja riskide osas, kuid "töötaja" õiguste puudumise osas. Platvormid ei tohi kasutada OÜ-vormi sotsiaalmaksu kohustusest ja tööõiguse reeglitest kõrvalehiilimiseks, säilitades samal ajal täieliku kontrolli hinna üle.	Teadmiseks võetud.
Direct Selling Europe	
Õiguslik eeldus DSE tervitab Eesti otsust loobuda eraldi platvormitöö õigusliku eelduse sätestamisest koos üksikasjaliku kriteeriumide loeteluga, nagu mitmed Euroopa Liidu liikmesriigid on teinud. Nõustume seaduse koostajate seisukohaga, et selline lähenemine muudaks süsteemi keerukamaks ja raskemini mõistetavaks. Eelnõu põhineb eeldusel, et töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töösuhte õiguslik eeldus on piisavalt paindlik ning koos tõendamiskoormuse ümberpööramisega võimaldab tõhusalt hinnata, kas platvormitöö kujutab endast töösuhet. See tagab võimalikult lihtsa reegli abil, et platvormitöötajatele, kelle töökorraldus vastab töösuhte kriteeriumidele ja kes soovivad sõlmida töölepingu, antakse töölepinguga kaasnevad õigused ja sotsiaalsed tagatised.	Teadmiseks võetud.
Vajadus piirata „digiplatvormi” äärmiselt laia määratluse rakendamist – selgesõnaline viide põhjenduspunktile 20	Selgitatud

Pakutud „digiplatvormi” määratlus on erakordselt lai, hõlmates igat füüsilist või juriidilist isikut, kes osutab teenust, mis peab samaaegselt vastama viiele kriteeriumile: teenust osutatakse vähemalt osaliselt elektrooniliste vahendite abil; teenust osutatakse teenuse saaja taotlusel; töö on korraldatud tasu eest; töö korraldamisel kasutatakse automaatseid järelevalve- või otsustussüsteeme; ning teenuse peamine eesmärk ei ole vara kasutamine või jagamine ega kaupade müük. See määratlus ei hõlma üksnes ettevõtteid, keda tavaliselt peetakse platvormimajanduse osalisteks, vaid ka kõiki ettevõtteid, mille põhitegevus hõlmab „isikute poolt tehtavat tööd”. On ebatõenäoline, et see on olnud ELi seadusandja eesmärk. Seetõttu palume Eesti ülevõtmiseseaduse koostajatel lisada põhjenduspunkt 20 selgesõnaliselt lõplikku ülevõtmiseseaduse põhiteksti järgmiselt: „Määratlus peaks piirduma sellise teenuse osutajatega, mille puhul isiku poolt tehtava töö korraldamine, näiteks inimeste või kaupade vedu või koristusteenus, kujutab endast vajalikku ja olulist komponenti, mitte pelgalt väikest ja puhtalt kõrvalist komponenti.”	Aitäh ettepaneku eest. Mõistame teie ettepanekut, kuid eelnõus on juba sätestatud, et teenus peab sisaldama olulise osana üksikisikute poolt tasu eest tehtava töö korraldamist, mis tähendab, et töö korraldamine ei saa olla pelgalt väike või kõrvaline komponent. Seetõttu peame kehtivat sõnastust piisavalt selgeks ja direktiiviga kooskõlas olevaks.
Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon	
Eelnõu üldiselt EVEA hinnangul puudub vajadus eraldi seaduse vastuvõtmiseks. Direktiivi 2024/2831 ülevõtmiseks on Eestis vajalik õiguslik regulatsioon olemas. Alljärgnevalt selgitame, miks kooskõlastusringile saadetud eelnõud ei ole vaja edasi menetleda ega seadusena kehtestada.	Teadmiseks võetud.
Tööalane staatus ja selle õiguslik eeldus Direktiivi kohaselt juhindutakse töösuhte olemasolu kindlakstegemisel peamiselt tegeliku töö tegemisega seotud asjaoludest, sealhulgas automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel, olenemata sellest, kuidas see suhe on määratud lepingulises kokkuleppes, milles asjaomased pooled on kokku leppinud. Õiguslikult eeldatakse, et digitaalse tööplatvormi ja selle platvormi kaudu platvormitöö tegija vaheline lepinguline suhe on töösuhe, kui leitakse asjaolusid, mis viitavad liikmesriikides kehtivate riigisiseste õigusaktide, kollektiivlepingute või tavade kohasele juhtimisele ja kontrollile, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat. Kehtivas töölepingu seaduses on sätestatud üldine eeldus, mille sõnastus ütleb, et kui isik teeb teisele isikule tööd, mille tegemist võib vastavalt asjaoludele oodata üksnes tasu eest, eeldatakse, et tegemist on töölepinguga. See üldine eeldus katab ka direktiivis sätestatud erieelduse. Siinkohal on aga väga oluline töölepingu seaduse järgmine säte, mille järgi ei kohaldata töölepingu kohta sätestatud lepingule, mille kohaselt töö tegemiseks kohustatud isik on	Arvestatud ja selgitatud Aitäh tähelepaneku eest. Oleme eelnõu vastavat sätet muutnud ning viitame edaspidi töölepingu seaduse §-le 1 tervikuna, et oleks selgemalt hõlmatud nii töösuhte eeldus kui ka oluline iseseisvuse kriteerium.

töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev. Seega on Eestis olemas piisab regulatsioon, et tuvastada platvormi ja platvormitöö tegija vaheline tegelik lepinguline suhe. See aga ei takista riigi poolt asjakohaste suuniste väljatöötamist, mis aitavad kaasa nimetatud lepingulise suhte tuvastamisele.	
Vahendajate kasutamine Kui platvormitöötajate puhul kasutakse vahendajaid, siis saab kohaldada töölepingu seaduse renditöö sätteid. Platvormitöötaja täidab sellisel juhul ka platvormi (kasutajaettevõtja) korraldusi. Platvormi korraldustele kohaldatakse töölepingu seaduses sätestatud. Vahendaja (tööandja) ja platvormi korralduste vastuolu korral täidab töötaja vahendaja korraldusi. Muude platvormitöö tegijate puhul kohaldatakse vahendaja ja platvormi vahelises lepingus kokkulepitud tingimusi vastavalt võlaõigusseaduses sätestatule. Kuna direktiivis ei ole otseselt nõutud solidaarvastutuse süsteemide kasutamist, siis piisab sellest, et võlaõigusseaduse kohaselt eeldatakse ühise kohustuse täitmisel solidaarset vastutust ja pooltel on võimalik see ka lepingus kokku leppida.	Mittearvestatud Mõistame viidatud olemasoleva õiguse loogikat, kuid peame käesolevas eelnõus oluliseks, et vahendajate kasutamise korral oleks platvormitöö tegija ja ka platvormide jaoks olemas üheselt arusaadav ja lihtsasti ligipääsetav regulatsioon platvormitöö seaduses. Sellest lähtudes peame eelnõus ette nähtud lahendust, sealhulgas vastutuse selgemat reguleerimist, sobivaks ega pea piisavaks piirduda üksnes olemasolevate normidega.
Isikuandmete töötlemine automaatsete seire- või otsustussüsteemide abil Isikuandmete töötlemine on piisaval tasemel reguleeritud isikuandmete kaitse üldmääruse ja isikuandmete kaitse seadusega. See regulatsioon kohaldub ka juhtudele, kui andmete töötlemisel kasutatakse automaatsete seire- või otsustussüsteemide abi. Lisaks on eelnõu §-s 8 viga viitamisel, viidata tuleks § 6 asemel §-le 7.	Selgitatud Direktiivi ülevõtmiseks ei piisa üksnes isikuandmete kaitse üldmäärusest ja isikuandmete kaitse seadusest, kuna platvormitöö direktiiv läheb nendest normidest mitmes osas kaugemale ning kehtestab täiendavad erinõuded. Seetõttu on vajalikud ka eelnõus sätestatud platvormitöö-spetsiifilised normid.
Automaatsete süsteemide kasutamisest teavitamine Automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamine on osa platvormitöö korraldamisest, mille tingimused lepatakse poolte vahel kokku kas tüüptingimustena või pidades nende üle ka erandjuhul läbirääkimisi. Töölepingu seaduse kohaselt peab töölepingu kirjalikus dokumendis sisalduma muuhulgas viide ka tööandja kehtestatud töökorralduse reeglitele. Seega ei ole vaja platvormitöö puhul sätestada eraldi nõuet automaatsete süsteemide kasutamisest teavitamise kohta. Kui platvormitöö tegijad ning platvormitöötajad omavad teavet automaatsete süsteemide kasutamise kohta, siis saab eeldada, et see info on olemas ka nende esindajatel.	Mittearvestatud ja selgitatud Viidatud TLS § 5 nõue esitada töölepingu kirjalikus dokumendis teatud tööga seotud andmed kehtib üksnes töötajatele. Platvormitöö direktiiv näeb aga teavitamiskohustuse ette laiemalt, st teavet on õigus saada ka platvormitöö tegijatel (nt VÕS lepingute alusel tööd tegevad isikud). Lisaks ei pruugi direktiiviga nõutud teave alati sisalduda just töökorraldusreeglites.
Inimjärelevalve automaatsete süsteemide üle Direktiivi kohaselt tagab platvorm järjepideva inimjärelevalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal. Platvorm peab tegema inimjärelevalvet platvormitöötajate esindajate	Mittearvestatud ja selgitatud Soovime tagada, et platvormitöö direktiiv oleks Eesti õigusruumi üle võetud võimalikult õigusselgelt ja arusaadavalt. Seetõttu pooldame varianti, mis kinnitab ka

osalusel korrapäraselt kuid vähemalt kord iga kahe aasta jooksul, korraldades asjakohase hindamise. Platvorm saab järelevalve tegemisse kaasata töötajate usaldusisiku või töötajate esindaja, kes ei ole usaldusisik ja vastava nõude võib lisada töötajate usaldusisiku seadusesse. Direktiivi järgi teeb otsused platvormitöö tegija lepingulise suhte või konto peatamise, lõpetamise või kontole piirangute kehtestamise kohta ja muud samaväärse kahjuliku mõjuga otsused inimene ning nende tegemine üksnes automaatse süsteemiga on keelatud. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse kohaselt saab tehingu teha ainult õigusliku tagajärge kaasatoomisele suunatud tahteavaldusega. See reegel kehtib ka tehingu üksikute tingimuste ning tehingu lõpetamise suhtes. Sarnaselt juriidilise isikuga ei ole automaatsel süsteemil endal tahet ning ilma teovõimelise füüsilise isiku otsuseta ei ole Eestis võimalik teha õiguslike tagajärgedega tehinguid.	platvormitöö seaduses selgelt üle, milliseid otsuseid tohib platvormil teha üksnes inimene. See on oluline vaidluste ja mitmeti mõistetavuste vältimiseks ja direktiivi korrektseks ülevõtmiseks.
Töötervishoid ja tööohutus Platvormil on kohustus rakendada töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses on olemas kõik vajalikud reeglid riskianalüüsi tegemiseks ja automaatsete süsteemide kasutamisega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks. Ei ole vaja kehtestada eraldi töötervishoiu ja tööohutuse sätteid väljaspool töötervishoiu ja tööohutuse seadust. Pealegi kohalduksid töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ainult platvormitöötajatele ja neid ei pea järgima platvormid, kellel ei ole platvormitöö tegijatega töölepingulist suhet.	Mittearvestatud ja selgitatud Peame vajalikuks sätestada platvormitöö kontekstis vastavad nõuded ka käesolevas eelnõus, et direktiivist tulenevad platvormitöö-spetsiifilised kohustused oleksid koondatud ühte selgesse ja kergesti leitavasse regulatsiooni. Eelnõu ei asenda töötervishoiu ja tööohutuse seadust, vaid täpsustab selle kohaldumist platvormitöötajatele automaatsete süsteemide kasutamise eripära arvestades.
Informeerimine ja konsulteerimine Vastavalt töötajate usaldusisiku seadusele informeerib ja konsulteerib tööandja muuhulgas kavandatavatest otsustest, millega tõenäoliselt kaasnevad olulised muudatused töökorralduses. See nõue sisaldab ka platvormi kohustust enne automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutuselevõttu või nende olulist muutmist informeerida ja konsulteerida platvormitöötajate esindajaid või nende puudumise korral platvormitöötajaid. Töötajate usaldusisiku seadust võib täiendada direktiivist tuleneva sättega, eksperdi kaasamise korral, kui eksperdi kaasamine on vajalik teavitamise ja konsulteerimise objektiks oleva küsimuse uurimiseks ja arvamuse koostamiseks ning platvormil on Eestis rohkem kui 250 töötajat, kannab platvorm eksperdi kaasamisega seotud mõistlikud kulud.	Mittearvestatud ja selgitatud Soovime tagada, et platvormitöö direktiiv oleks Eesti õigusruumi üle võetud võimalikult õigusselgelt ja arusaadavalt. Seetõttu peame vajalikuks sätestada platvormitöö seaduses platvormitöö kontekstis olulised informeerimise ja konsulteerimise kohustused, selmet piirduda üldise viitega töötajate usaldusisiku seadusele. See aitab vältida vaidlusi ja mitmeti mõistetavust ning tagab direktiivi nõuetekohase ja arusaadava ülevõtmise.

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit / Bolt	
Eelnõu üldiselt Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) on analüüsinud eelnõude infosüsteemis kooskõlastamisel olevat platvormitöö seaduse eelnõud (eelnõu toimiku number: 26-0298; edaspidi: eelnõu) ja esitab käesolevaga oma küsimused ning ettepanekud. Peame positiivseks, et eelnõu koostamisel on lähtutud eesmärgist võtta üle Euroopa Liidu platvormitöö direktiiv viisil, mis arvestab Eesti ettevõtluskeskkonna eripärasid ning säilitab platvormimajanduse senise toimimise paindlikkuse. ITL toetab direktiivi üldeesmärke – parandada platvormitöö läbipaistvust, tugevdada töötajate õiguste kaitset ning tagada selgem raamistik algoritmilise juhtimise kasutamisel. Samal ajal peame oluliseks, et regulatsioon oleks võimalikult selge, proportsionaalne ning praktikas rakendatav. Sel eesmärgil oleme koostanud detailse paragrahvipõhise tagasiside, mille esitame käesolevale kirjale lisatud dokumendis. Alljärgnevalt toome esile mõned ITL-i hinnangul kõige olulisemad probleemkohad, mis vajavad täiendavat tähelepanu. Lisaks on ITL-il mitmeid täiendavaid ettepanekuid, mis on suunatud eelnõu tehnilisele täpsustamisele ja õigusselguse suurendamisele. Detailsemad ettepanekud on esitatud kirjale lisatud tabelis.	Teadmiseks võetud Kommentaari ettepanekutele on esitatud Lisas 3 esitatud tabelis.
Regulatsiooni õigusselgus ja mõistete täpsustamine Mitmetes eelnõu sätetes esineb terminoloogilist ja tõlgenduslikku ebaselgust, mis võib põhjustada erinevaid kohaldamispraktikaid ning suurendada kohtuvaidluste riski kõigi osapoolte jaoks. Muuhulgas peab ITL äärmiselt oluliseks mõistete selgust eelnõu § 3 kontekstis (direktiivi artikkel 2). Tegemist on kogu regulatsiooni alusnormiga, millest sõltub edasine tõlgendamine ja rakendamine. Eelnõu praegune sõnastus ei erista piisavalt selgelt platvormitöötajate esindajaid ja platvormitöö tegijate esindajaid ning jätab lahtiseks, kes ja millistel tingimustel võib esindajana tegutseda. Arvestades, et Eestis tegutsevad platvormitöö tegijad valdavalt ettevõtjatena (nt OÜ, FIE või ettevõtluskonto kaudu), on oluline vältida olukorda, kus esindusõigus muutub formaalselt piiramatuks ja killustatuks. Selline lähenemine võib kaasa tuua ebaproportsionaalse halduskoormuse platvormidele ning avada võimalusi ka pahatahtlikuks teabenõuete esitamiseks või äriliselt tundliku info kuritarvitamiseks. Seetõttu peame vajalikuks, et	Arvestatud osaliselt

esindusõigus oleks selgemalt reguleeritud ning seotud Eesti õiguses juba väljakujunenud esindusmehhanismidega.	
Ärisaladuse ja konfidentsiaalse teabe kaitse ITL-i hinnangul on väga oluline, et eelnõu käsitleks selgelt ärisaladuse ja muu konfidentsiaalse teabe kaitset olukorras, kus platvormil tekib kohustus teavet avaldada. Soovime eraldi esile tõsta direktiivi artikli 21 (juurdepääs tõenditele) ülevõtmise puudumist eelnõus. Nagu oleme detailsemalt selgitanud lisatud dokumendis, on tegemist olulise teemaga ärisaladuse ja konfidentsiaalse teabe kaitse seisukohalt. Direktiiv näeb ette, et konfidentsiaalset teavet tuleb avaldada eelkõige pädevatele asutustele tingimusel, et selle kaitseks on olemas tõhusad meetmed. Eesti õiguses sellised mehhanismid kohtumenetluses ja haldusmenetluses eksisteerivad, kuid eelnõu ei sisalda selget regulatsiooni, mis käsitleks ärisaladuse kaitset olukorras, kus platvormil tekib kohustus teavet avaldada laiemale ringile isikutele. Arvestades, et olemasolevad õiguskaitsevahendid (nt kahju hüvitamise nõuded) toimivad peamiselt tagantjärele, on oluline tagada ka ennetav kaitse. Seetõttu teeme ettepaneku täiendada eelnõud eraldi sättega, mis reguleerib ärisaladuse ja muu konfidentsiaalse teabe kaitset.	Arvestatud osaliselt
Kohustuste ulatus ja vastavus direktiivile ITL-i hinnangul on vajalik tagada, et eelnõu ei lähe kohustuste kehtestamisel direktiivis sätestatud miinimumnõuetest kaugemale, nagu on ka ministeerium ise eesmärgiks seadnud. Peame oluliseks täpsustada vahendajate kasutamisega seotud vastutuse regulatsiooni eelnõu § 4 kontekstis (direktiivi artikkel 3). Eelnõu praegune lahendus võib jätta ebaselgeks, millises ulatuses ja millistel tingimustel vastutab platvorm vahendaja tegevuse eest. See omakorda võib kaasa tuua õiguslikku ebakindlust ning ebaproportsionaalse vastutuse kandumise platvormile ka olukordades, kus tegelik kontroll töö tegemise üle on vahendajal. Meie ettepanekud lähtuvad põhimõttest, et platvormitöö tegijate kaitse peab olema tagatud, kuid vastutus peab olema jaotatud viisil, mis peegeldab tegelikke lepingulisi suhteid ja kontrolli ulatust. Lisaks, ITL-i hinnangul on § 10 teavitamiskohustuste ring laiem, kui direktiivi artiklid 9 ja 15 ette näevad. Direktiivi kohaselt kohaldub üksikasjaliku algoritmilise teabe andmise kohustus platvormi töötajate esindajatele; platvormi töö tegijate esindajatele laieneb see õigus üksnes isikuandmete kaitsega seonduvas osas. Sarnane küsimus tõusetub § 14 konsulteerimise korra puhul: esindajate puudumisel näeb direktiivi	Selgitatud

artikkel 14 ette märksa kergema teavitamise korra kui praegune säte, mistõttu soovitame reguleerida mõlemad olukorrad eraldi.	
Praktiline rakendatavus ja proportsionaalne halduskoormus ITL-i hinnangul vajavad mitmed eelnõu sätted täpsustamist, et tagada nende praktiline täidetavus tekitamata ebaproportsionaalset halduskoormust. Soovime juhtida tähelepanu eelnõu § 9 (direktiivi artikkel 9) sõnastusele, mis käsitleb automaatsete süsteemide kasutamisest teavitamist. Kuigi eelnõu eesmärk on direktiivi nõuete korrektne ülevõtmine, võib praegune sõnastus tekitada tõlgenduslikku ebaselgust, eelkõige seoses teabe esitamise ulatuse ja adressaatidega. Samuti on oluline tagada, et kasutatav terminoloogia (nt „otsuste põhjused“ vs „põhjendused“) oleks kooskõlas direktiivi mõttega ega looks täiendavaid kohustusi, mis ületavad direktiivis sätestatud miinimumnõudeid. Selguse suurendamine selles paragrahvis aitab vältida tulevasi vaidlusi ning tagada regulatsiooni ühtlase rakendamise. Samuti soovime esile tõsta eelnõu § 15 (direktiivi artikkel 20) seoses platvormitöö tegijate suhtluskanalitega. Praegune sõnastus ei anna piisavat selgust, millised lahendused on praktikas aktsepteeritavad ning millised nõuded sellisele suhtluskanalile kohalduvad. Ebaselgeks jääb näiteks, kas kolmandate osapoolte suhtlusplatvormide kasutamine (nt olemasolevad digitaalsed suhtlusvahendid) võib olla piisav või eeldatakse platvormidelt eraldi tehniliste lahenduste loomist. Samuti esineb potentsiaalne vastuolu direktiivis sätestatud nõuete vahel – ühelt poolt vajadus tagada turvaline ja sobiv suhtluskeskkond, teiselt poolt piirangud suhtluse jälgimisele. Arvestades võimalikke märkimisväärsed arendus- ja halduskulusid, peame vajalikuks selle sätte täiendavat täpsustamist.	Arvestatud
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	
Töösuhte tuvastamine Eelnõu § 5 kohaselt võetakse töösuhte tuvastamisel arvesse platvormitöö korraldamise juhtimise ja kontrolli ulatust, sealhulgas automaatse seire- ja otsustussüsteemi kasutamist. Leiame, et eelnõu § 5 kohustus ei vasta täpselt direktiivi 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (edaspidi: direktiiv) artikli 4 lõikest 2 tulenevale kohustusele. Direktiivi kohaselt juhendatakse töösuhte olemasolu kindlakstegemisel peamiselt tegeliku töö tegemisega seotud asjaoludest, sealhulgas automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel. Eelnõu § 5	Arvestatud
Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud.	

sõnastusest on hetkel võimalik välja lugeda, et automaatsete süsteemide kasutamine iseenesest tähendab juhtimise ja kontrolli olemasolu, kuigi direktiivi kohaselt tuleb automaatseid süsteeme hinnata ühe asjaoluna platvormitöö korraldamise laiemas kontekstis. Seletuskirjas (lk 9) on täpsustatud, et platvormitöö puhul võib juhtimine ja kontroll avalduda ka algoritmilise või automaatse juhisena, samas kui eelnõu seda sellisel viisil ei selgita. <u>Kaubanduskoja ettepanek:</u> Palume sõnastada eelnõu § 5 järgmiselt: „Töösuhte tuvastamisel juhindutakse platvormi poolt töö üle teostatava juhtimise ja kontrolli, sealhulgas automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil teostatava juhtimise ja kontrolli ulatusest.“	
Töösuhte eeldus platvormitöös Eelnõu § 6 lõike 1 kohaselt kohaldatakse platvormitööle töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta. Leiame, et viide üksnes töölepingu seaduse (edaspidi: TLS) § 1 lõikele 2 ei vasta direktiivi artiklis 5 sätestatule. Direktiivi artikli 5 kohaselt eeldatakse, et digitaalse tööplatvormi ja selle platvormi kaudu platvormitöö tegija vaheline lepinguline suhe on töösuhe, kui leitakse asjaolusid, mis viitavad liikmesriikides kehtivate riigisiseste õigusaktide, kollektiivlepingute või tavade kohasele juhtimisele ja kontrollile, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat. See on töösuhte eelduse tekkimise eeltingimus. TLS § 1 lõige 2 seevastu eeldab töösuhet juhul, kui isik teeb teisele isikule tööd, mille tegemist võib vastavalt asjaoludele oodata üksnes tasu eest, sidumata seda juhtimise ja kontrolliga. Seega jätab eelnõu § 6 lõige 1 tähelepanuta TLS § 1 lõike 1, mis seab töösuhte eeltingimuseks juhtimise ja kontrolli all töötamise. <u>Kaubanduskoja ettepanek:</u> Palume sõnastada eelnõu § 6 lõige 1 järgmiselt: „Platvormitööle kohaldatakse töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta, kui tööd tehakse platvormi juhtimise ja kontrolli alluvuses vastavalt töölepingu seaduse § 1 lõikes 1 sätestatule.“	Arvestatud Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud viitega tervele TLS paragrahvile 1.
Andmekaitsealane mõjuhindang Eelnõu § 8 lõige 2 kohaselt küsib platvorm mõjuhindangu koostamisel platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhindangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele. Leiame, et eelnõu § 8 lõige 2 läheb direktiivist kaugemale. Isikuandmete kaitse üldmääruse (EL) 2016/679 artikli 35 lõike 9 kohaselt küsib vastutav töötleja vajaduse korral andmesubjektide või nende esindajate	Mittearvestatud Direktiivis on GDPR nõudeid täpsustatud ning need ongi kohati rangemad, kui vaid GDPR-ist tulenevad nõuded.

seisukohti kavandatava töötlemise kohta, ilma et see piiraks äri- või avalike huvide kaitset või isikuandmete töötlemise toimingute turvalisust. Seisukoha küsimine on seega kaalutlusõiguse küsimus, mitte automaatne kohustus igas olukorras. Direktiivi artikkel 8 küll tugevdab seda kohustust platvormitöö kontekstis, kuid eelnõu § 8 lõige 2 ei sisalda kaalutlusruumi. See tähendab, et eelnõu kohaselt oleks platvorm kohustatud kaasama esindajad ka juhtudel, kus see ei ole sisuliselt vajalik, mis toob kaasa ebaproportsionaalse halduskoormuse. Kaubanduskoja ettepanek: Palume sõnastada eelnõu § 8 lõige 2 järgmiselt: „Platvorm küsib mõjuhinnangu koostamisel vajaduse korral platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.“	Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhinnangu koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõige 2 koosmõjus artikliga 15 sätestab, et mõjuhinnangu tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate esindajatele. Seega ei näe me võimalust otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.
Platvormitöötaja töötervishoid ja -ohutus Eelnõu § 12 lõike 1 kohaselt peab platvorm rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks. Leiame, et eelnõu § 12 lõige 1 kehtestab platvormidele direktiivist rangema kohustuse. Direktiivi artikli 12 lõige 1 keskendub üksnes automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide hindamisele ega näe ette töötervishoiu ja tööohutuse nõuete kohaldamist täies ulatuses. Eelnõu kohustab aga platvormi järgima töötervishoiu ja tööohutuse seadust eranditeta, arvestamata asjaoluga, et platvormitöö toimub väljaspool tööandja kontrolli all olevat töökeskkonda. Paljud töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevad kohustused eeldavad tööandja füüsilist kohalolekut või kontrolli töökeskkonna üle, mistõttu ei ole nende täitmine platvormitöö puhul võimalik. Kaubanduskoja ettepanek: Palume sõnastada eelnõu § 12 lõige 1 järgmiselt: „Platvorm rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks ulatuses, milles see on platvormitöö iseloomu arvestades võimalik, sealhulgas:...“	Mittearvestatud ja selgitatud Aitäh ettepaneku eest. Direktiivi artikli 26 lõike 1 kohaselt ei või direktiivi ülevõtmine tuua kaasa juba olemasoleva kaitsetaseme vähendamist ega kitsendamist, mistõttu läheks soovitud erisuse lisamine direktiivi nõudega vastuollu. Samas mõistame teie ettepaneku sisu ja soovime rõhutada, et vajalik paindlikkus on kehtivas töötervishoiu ja tööohutuse regulatsioonis juba olemas. TTOS reguleerib ka kaugtööd ning kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis kehtivas õiguses on vastava töövormi jaoks juba ette nähtud. Samuti ei ole TTOS-is kehtestatud eraldi reegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele, kulleritele või teistele liikuvatel töökohtadel töötavatele isikutele. Ka sellistel juhtudel rakendab tööandja TTOS-i nõudeid töö tegelikku iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning ei kohaldu samal viisil autojuhile või kullerile. Seetõttu peame praegust sõnastust sobivaks ja piisavalt paindlikuks.

Riigikohus	
Riigikohus võtab selle teadmiseks ja ei soovi avaldada arvamust eelpool nimetatud eelnõu kohta.	Teadmiseks võetud
Taltech, Tallinna Ülikooli ja Tartu Ülikooli teadlased	
<u>Ettepanek täpsustada:</u> Paragrahv 7 “3) koguda isikuandmeid ajal, mil platvormitöö tegija ei paku ega tee platvormitööd;“ Soovime täpsustada, kas siin on definitsioonid selged, et mis on pakkumine ja mis on platvormitöö tegemine. Kas pakkumine on sisselogimine äppi ja “tegemine” nt tellimuse/konkreetses ülesandes täitmine? Või on mõni muu viis neid eristada? Soovitame kaaluda nende definitsioonide selgesõnalist toomist ka seaduse teksti.	Selgitatud Kuigi me ei soovi seadust lisanduvate definitsioonidega koormata, siis oleme seletuskirjas selgitanud, et platvormitöö mittetegemine või pakkumine tähendab peamiselt olukordi, kus töötajad ei ole rakendusse sisse logitud. Samas ei ole see definitsioon ammendav, kuna sõltuvalt rakenduse ülesehitusest võib olla ka olukordi, kus töötajad on küll sisse logitud, aga pole rakendust päevi avanud ja on seal seega mitteaktiivne.
<u>Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks:</u> Paragrahv 8 „(2) Platvorm küsib mõjuhinnangu koostamisel platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.“ Siin on küsitud platvormitöö tegijate seisukohti, samas mõjuhinnanguid neile ei edastata, vaid edastatakse vaid esindajatele (keda praegu ei ole ja keda ei pruugi ka tulevikus saada olemas olema). Siinkohal soovitame sõnastust, et “esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijatele ja nende esindajatele” või alternatiivselt „esindajatele, nende puudumisel platvormitöö tegijatele”.	Arvestatud Aitäh tähelepaneku eest. Peame ettepanekut mõistlikuks ja arvestame sellega. Kui platvormitöö tegijate seisukohti tuleb mõjuhinnangu koostamisel niikuinii küsida, on põhjendatud, et esindaja puudumise korral tehakse ka mõjuhinnangu tulemused kättesaadavaks platvormitöö tegijatele endile. Sarnast põhimõtet kasutatakse ka töötajate usaldusisiku seaduses, kus esindajate puudumisel tuleb teave anda otse töötajatele.
<u>Ettepanek täpsustada:</u> Paragrahv 9 „(8) Platvormitöö tegijatel on õigus platvormitöö käigus automaatselt seire- ja otsustussüsteemides loodud isikuandmete, sealhulgas arvamuste ja hinnangute ülekandmisele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artiklis 20 sätestatud korras. Ülekandmise hõlbustamiseks tagab platvorm tasuta vahendid ning edastab platvormitöö tegija taotlusel andmed otse kolmandale isikule.“ See on tervitatav, et inimene saab oma hinnangud ühelt platvormilt teisele üle kanda. Siin on aga küsimus, kui ruttu nad seda saavad teha. Siinkohal võiks kaaluda tingimuste selgemat sõnastamist, et vältida selle liigselt keeruliseks või kulukaks minemist platvormitöö tegijale.	Arvestatud Oleme vastava täpsustuse lisanud eelnõu seletuskirja.

Ettepanek sõnastuse muudatuseks: paragrahv 10 „(2) Platvorm teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud inimjärelvalvet platvormitöötajate esindajate osalusel korrapäraselt kuid vähemalt kord iga kahe aasta jooksul, korraldades asjakohase hindamise.“ Sõnastuses on viidatud ainult platvormitöötajatele ja mitte platvormitöö tegijatele, mis aga punkti mõtet arvestades ei tundu põhjendatud kitsendus. Ettepanek asendada platvormitöötajate esindajad siin platvormitöö tegijate esindajatega. Kuna aga selliseid esindajad hetkel ei ole ja ei pruugi ka lisanduda, oleks siin soovitatav lisada veel üks organisatsioon kaasatavaks, nt Tööinspeksioon. Ettepanek sõnastuse muudatuseks: Paragrahv 11: „(2) Platvorm esitab platvormitöö tegijale viivitamata, kuid hiljemalt otsuse jõustumise kuupäeval kirjaliku põhjenduse kõigi automaatsete otsustussüsteemi tehtud või toetatud otsuste kohta, ...“ Kui inimene saab samal päeval teada, et ta konto blokeeritakse ja ta on rentinud nt teenuse pakkumiseks auto või jalgratta või muu töövahendi, siis on ta seotud kohustuslike kuludega, mistõttu ei tundu õiglane, et platvormitöö tegijatele teatakse otsusest hiljemalt alles jõustumise päeval. Sulgemise korral peaks siin rääkima pikemast etteteatamisest. Samuti peaks piiramise korral olema etteteatamise aeg pikem.	Mittearvestatud Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõude laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele või tähtaegade lühendamine võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntuvalt kaugemale ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.
Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks: Paragrahv 11: „(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud automaatse süsteemi tehtud või toetatud otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14. kalendripäeval. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju...“ Siin on kaks kommentaari. Mis on põhjendus alles 14. päeval vigade parandamiseks ehk et miks seda ei saaks teha kohe? Samuti vajab selgust, mis kahjusid hüvitatakse: kas ka äralangenud teenistusest tekkinud kahju?	Selgitatud ja seletuskirja täiendatud Aitäh tähelepaneku eest. 14-päevane tähtaeg ei tulene eelnõu erilahendusest, vaid direktiivist endast: artikli 11 kohaselt peab platvormitöö tegija taotlusele järgnema inimese poolne läbivaatamine ning platvorm peab andma põhjendatud vastuse ja vajaduse korral otsuse parandama põhjendamatult viivitusega ning hiljemalt kahe nädala jooksul. Tähtaeg on mõeldud selleks, et tagada ühelt poolt kiire ja tõhus õiguskaitse platvormitöö tegijale, kuid teiselt poolt jätta platvormile minimaalne vajalik aeg asjaolude kontrollimiseks, inimese poolseks sisuliseks hindamiseks ja vajaduse korral otsuse muutmiseks. Kahju hüvitamise osas peetakse silmas eelkõige sellist varalist või mittevaralist kahju, mis on tekkinud õigusvastase automaatse otsuse tõttu. See võib sõltuvalt juhtumist hõlmata ka saamata jäänud tulu, näiteks olukorras, kus platvormitöö tegija konto on põhjendamatult piiratud või peatatud ja ta jääb

	seetõttu ajutiselt tööst ning teenistusest ilma. Konkreetse kahju ulatus ja hüvitamise eeldused sõltuvad siiski iga juhtumi asjaoludest. Oleme vastavalt täiendanud ka seletuskirja.
<u>Ettepanek sõnastuse täpsustamiseks:</u> Paragrahv 14 kasutab sõnastust „korrapäraselt platvormitööd tegevate platvormitöö tegijad“ Selle sõnastuse peaks selgemaks tegema, et ühtlustada valdkonna praktikaid ja lõpuks kogutavat infot. Nt „vähemalt korra nädalas“ või muu täpsem ajaline või regulaarsuse määratlus.	Arvestatud Oleme seletuskirja vastavalt ettepanekule täiendanud.
<u>Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks:</u> Paragrahv 15 „Platvorm tagab platvormitöö tegijatele võimaluse suhelda üksteise ja platvormitöö tegijate esindajatega turvaliselt ja konfidentsiaalselt platvormi digitaristu või muu samalaadse vahendi kaudu.“ Siin võiks olla ka mingi klausel, et "platvorm ei seira seda suhtlust".	Arvestatud Oleme sätte sõnastust vastavalt ettepanekule täpsustanud.
<u>Ettepanek sõnastuse muudatuseks/lisanduseks:</u> paragrahv 12 peaks laienema ka platvormitöö tegijatele. Platvormitöö tegijate töötervishoid ja tööohutus on sama, mis platvormitöötajatel. Praegu ei ole selge, kuidas see on neile tagatud. Nt lõige 3 sõnastab „ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise“, aga siit jääb mulje, et platvormitöö tegijatele oleks justkui sellise surve avaldamine arusaadav. Lisaks, kaaluma peaks ka lisaks töötajate ja töötegijate tervisele ja ohutusele ka klientide oma. Praegu on see aspekt eelnõus täiesti käsitlemata. Näiteks kullerikottide, milles veetakse toitu, hügieen mõjutab otseselt kliente. Samuti mõjutab klientide turvalisust olukord, kus äpitaksojuht teeb ületunde ning on väsinult roolis. Samuti on see paragrahv liiga kitsas ja liiga üldine (nt 'ajakohased abinõud', 'hindab riske') ning osaliselt ebaselge. Samuti ei ole sätestatud kohustuste sagedust ega vastutust. Seda paragrahvi tuleks parandada neljas suunas: a) laiendada kaitse kõigile platvormi kaudu tööd tegevatele isikutele, b) täpsustada algoritmiliste riskide sisu, c) muuta 'põhjendamatut surve' sisuliselt kontrollitavaks ning d) anda isikule reaalne õigus ohutule keeldumisele ja teavitamisele. Toome siin mõned sõnastusettepanekud:	Mittearvestatud Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõuete laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.
Platvormi kaudu tööd tegevate isikute töötervishoid ja tööohutus: „Platvorm tagab platvormitöötaja ja platvormi kaudu tööd tegevate isikute tervise ja ohutust ning rakendab töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ulatuses, mis vastab platvormi kaudu töö korraldamise laadile ja sellega seotud riskidele“	Mittearvestatud Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõuete laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.

Riskianalüüsi kohustus on praegu liiga üldine. Kuigi viidatakse automaatsete süsteemide riskidele, peaks loetelu olema konkreetsem. Platvormitöö puhul peaks riskianalüüs hõlmama vähemalt töötervishoiu ja tööohutuse seaduses (TTOS) sätestatud füsioloogilisi ja psühhosotsiaalseid ohutegureid. Praegune sõnastus ei käsitle piisavalt psühhosotsiaalseid riske, sh algoritmilist survet. Samuti ei taga see platvormitöötajate ja platvormi kaudu tööd tegevate isikute piisavat kaasamist ega läbipaistvust. Sõnastuse ettepanek: „Platvorm hindab töökeskkonna riskianalüüsis ka automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisega seotud riske, sealhulgas riske, mis mõjutavad töötempot, puhkeaga, liiklusohutust, ergonoomikat (TTOS mõttes füsioloogilised ohutegurid), vägivalla ja ahistamise ohtu ning platvormi kaudu tööd tegevate isikute füüsilist ja vaimset tervist (TTOS mõttes psühhosotsiaalsed ohutegurid).“	Selgitatud Oleme toodud näiteid avanud eelnõu seletuskirjas.
Ennetusmeetmed ei ole samuti piisavalt selged ega ühtselt mõistetavad. Võiks sõnastada näiteks järgmiselt: „Platvorm võtab kasutusele asjakohased ennetus- ja kaitseabinõud, sealhulgas vajaduse korral töökorralduslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, juhendamise, kontaktkanalid kiireks sekkumiseks ning meetmed, mis väldivad automaatsete süsteemide kaudu tekkivat liigset töötempot või muud tervist ohustavat survet.“	Selgitatud Oleme toodud näiteid avanud eelnõu seletuskirjas.
„Platvorm ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis sunnib või sisuliselt survestab platvormi kaudu tööd tegevate isikut rikkuma töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid, loobuma vajalikust puhkeajast, võtma vastu ohtlikku ülesannet või seadma ohtu enda või teiste isikute elu ja tervise.“	Selgitatud Oleme toodud näiteid avanud eelnõu seletuskirjas.
<u>Kaaluda muudatust:</u> Palume vaadata kriitilisest ka üle, et mis põhjendab erisust platvormitöötaja ja töö tegija vahel. Ainsad punktid, kus on selgelt juttu platvormitöötajatest, on paragrahvid 12 ja 13. Samas mõlema neist sisu võiks laiendada ka platvormitöö tegijatele. Sisulist põhjendust sellisele eristamisele me vähemalt paragrahvide 12 ja 13 valguses ei näe.	Selgitatud Erinevus tuleneb direktiivist. Direktiivi vastavad artiklid laienevad vaid platvormitöötajatele ning lähtudes põhimõttest võtta direktiiv üle miinimummahu, oleme platvormitöö seaduses ette näinud analoogse lahenduse.
<u>Mõelda läbi ja kaaluda sõnastuse muudatust:</u> Platvormitöö tegijate esindaja on läbivalt dokumendis ent raske on hinnata selliste esindajate tekkimist. Kuna see on ebamäärane võiks mitmel juhul kaaluda ka alternatiivsete organisatsioonide rolli sissetoomist, nt Tööinspektsiooni oma. Samuti võiks teksti selle pilguga üle vaadata, et kus praegu on platvormil kohustus edastada info või anda tagasisidet ainult platvormitöö tegijate esindajale, siis peaks olema tagatud see, et ka iseennast esindav platvormitöö tegija saab sama info kätte.	Mittearvestatud Eelnõu koostamisel on lähtutud põhimõttest võtta direktiiv Eesti õigusesse üle miinimumtasemel. Nõuete laiendamine kõigile platvormitöö tegijatele võiks tähendada aga miinimumtasemest tuntavalt kaugemale ulatuvat või rangemat nõuet ning seetõttu peame jätma ettepaneku arvestamata.

Eesti Tööandjate Keskliit

Eelnõu üldiselt

Toetame suunda võtta platvormitöö direktiiv üle minimaalses mahus, võimaldades säilitada platvormitöö mudeli paindlikkus. Peame oluliseks vältida üle reguleerimist direktiivi ülevõtmisel ning leiame, et eelnõu ei tohiks kehtestada direktiivist rangemaid nõudeid.

Õigusselguse tagamiseks teeme ettepaneku **täpsustada eelnõu töösuhte eeldusega seotud sätete (eelnõu §-d 5 ja 6) sõnastust**. Täpsem sõnastus on vajalik, et suureneks läbipaistvus ja ennustatavus ning oleks üheselt arusaadav, et olemasolev õiguslik raamistik töösuhte määratlemisel ei muutu.

Sellega seoses teeme ettepaneku viidata eelnõu seletuskirjas Euroopa Kohtu praktikale, eelkõige nn Yodeli kriteeriumidele, mis määratlevad iseseisva töö tunnused. See aitab vältida olukordi, kus mitmeti tõlgendatavad asjaolud mõjutavad töösuhte eelduse tuvastamist.

Samuti peaks seletuskiri selgelt rõhutama, et **töösuhte tuvastamisel ei ole määrav üksik kriteerium või asjaolu, vaid hinnata tuleb kõiki asjakohaseid asjaolusid tervikuna**. Terviklik lähenemine koos selgete kriteeriumitega suurendab õigusselgust, vähendab mitmeti mõistetavaid olukordi ning aitab ennetada töövaidluste kasvu.

Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et mitmed eelnõus sisalduvad sätted võivad suurendada ettevõtjate halduskoormust. Uute regulatsioonide rakendamisel **tuleb vältida ebaproportsionaalse halduskoormuse tekkimist turuosalistele**.

Teeme ettepaneku **kehtestada erandid algoritmilise juhtimisega seotud sätete osas**.

Need on vajalikud platvormiettevõtete toimimistingimuste kaitseks (näiteks konfidentsiaalse teabe avalikustamise vältimine), samuti lõpptarbijate, kaupmeeste ja platvormitööd tegevate isikute kaitseks (näiteks pettuste ennetamine). Sellised erandid on põhjendatavad Euroopa Liidu õiguses sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte alusel.

Eelnõu § 5

kohaselt võetakse töösuhte tuvastamisel arvesse juhtimise ja kontrolli ulatust platvormitöö korraldamisel, sealhulgas automaatse seire- ja otsustussüsteemide kasutamist.

Teadmiseks võetud.

Arvestatud

Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud.

Seejuures aga platvormitöö direktiivi artikli 4 lõike 2 kohaselt tuleb töösuhete olemasolu tuvastamisel lähtuda eelkõige töö tegelikest tegemise asjaoludest, sealhulgas automatiseeritud jälgimis- ja otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel, sõltumata poolte vahel sõlmitud lepingu nimetusest. Direktiivist tuleneb selgelt, et automatiseeritud süsteeme tuleb hinnata platvormitöö korraldamise kontekstis. Eelnõu sõnastus võib aga jätta mulje, et selliste süsteemide kasutamine iseenesest tähendab juhtimise ja kontrolli olemasolu ning viitab seega automaatselt töösuhetele. See ei ole direktiivi eesmärk. Kuigi eelnõu seletuskirjas on selgitatud, et uusi töösuhete kriteeriume ei looda ning üksnes täpsustatakse, et juhtimine võib toimuda ka algoritmiliselt, ei kajastu see piisava selgusega seaduse tekstis. Ettepanek: Sõnastada § 5 järgmiselt: „Töösuhete olemasolu kindlaksmääramisel juhendatakse platvormi poolt töö üle teostatava juhtimise ja kontrolli, sealhulgas automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil teostatava juhtimise ja kontrolli ulatusest.“	
Eelnõu § 6 lõige 1 sätestab, et platvormitööle kohaldatakse TLS § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta. Selline viide üksnes TLS § 1 lõikele 2 võib jätta mulje, et tasu olemasolul eeldatakse alati töösuhet. Samas on töösuhete tuvastamisel olulised ka TLS § 1 lõiked 1 ja 4, mis käsitlevad alluvussuhet ning isiku iseseisvust töö tegemisel. Kehtiva õiguse kohaselt eeldatakse töösuhet juhul lisaks, kui töö tehakse teise isiku juhtimise ja kontrolli all, kuid see eeldus on ümberlükatav, kui isik on olulisel määral iseseisev töö tegemise viisi, aja ja koha valikul. Ettepanek: Sõnastada § 6 (1) järgmiselt: “Platvormitööle kohaldatakse TLS § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta, <u>kui tööd tehakse platvormi juhtimise ja kontrolli alluvuses vastavalt TLS § 1 lõikes 1 sätestatule.</u>“	Arvestatud Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud viitega tervele TLS paragrahvile 1.
Eelnõu § 7 Sätestab ulatuslikud piirangud isikuandmete töötlemisele automaatsete	Mittearvestatud

seiresüsteemide abil. Seejuures on aga oluline on tagada, et need piirangud ei takistaks platvormiettevõtjatel täita õigusaktidest tulenevaid kohustusi, näiteks ennetada ning tuvastada pettusi ja väärkasutust, viia läbi platvormitöö tegijatele suunatud küsitlusi või koguda andmeid värbamisprotsessi käigus. Selline andmetöötlus on vajalik nii teenuse turvalisuse kui ka platvormitöö tegijatele ja klientide kaitse tagamiseks. Leiame, et ammendava regulatsiooni puudumisel tuleks lähtuda proportsionaalsuse põhimõttest. Ettepanek: Lisada § 7 uus lõige 4: „Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud piirangud ei kohaldu isikuandmete töötlemisele automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil juhul, kui see on vajalik: 1) <u>Eesti Vabariigi õigusaktidest või pädeva asutuse juhistest tulenevate kohustuste täitmiseks;</u> 2) <u>Kuritegude või muude õigusvastaste tegude ennetamiseks, avastamiseks või uurimiseks;</u> 3) <u>Platvormitöö tegijatele suunatud küsitluste läbiviimiseks.</u>“	Aitäh ettepaneku eest. Me ei saa sellega arvestada. Direktiivi artikkel 7 on sõnastatud keelunormina ning ei näe ette pakutud erandite lisamist, mistõttu läheks erandite tegemine direktiiviga vastuollu. Juhime tähelepanu, et ettevõtja ei pea üldjuhul isikuandmeid koguma või alles hoidma üksnes põhjusel, et riik või mõni ametiasutus võib neid tulevikus soovida. Kui platvormil teatud andmeid õiguspäraselt ei ole, siis ei ole see probleem; küsimus tekib vaid siis, kui nende andmete töötlemine või säilitamine on juba mõne muu seadusega konkreetselt ette nähtud, antud juhul aga ei ole. Samuti on eelnõuga keelatud andmed olemuselt väga tundlikud: näiteks emotsionaalset või psühholoogilist seisundit käsitlevad andmed, eravestlused, põhiõiguste kasutamise prognoosimine, eriliigiliste tunnuste tuletamine ja biomeetriliste andmete kasutamine identifitseerimiseks võrdluse teel. Selliste andmete automatiseeritud töötlemise lubamine üldise pettuseennetuse või küsitluste läbiviimise eesmärgil ei oleks proportsionaalne. Lisaks on ametiasutustel juba täna olemas õiguslikud vahendid andmete küsimiseks, kui see on menetluse jaoks vajalik. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus), artikkel 10 võimaldab pädevatel riiklikel asutustel teha vahendusteenuse osutajale korraldusi konkreetse teabe esitamiseks. Kriminaalmenetluses on olemas KrMS-ist tulenevad tõendite kogumise vahendid. Seega ei ole vaja luua täiendavat alust selliste andmete kogumiseks või automatiseeritud töötlemiseks.
Eelnõu § 8 lõige 2	Mittearvestatud

näeb ette kohustuse kaasata platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti mõjuhinnangu koostamisel. Käesolev säte peab olema kooskõlas IKÜM nõuetega, mistõttu kaasamise kohustus peab sõltuma vajadusest, mitte olema ühetaoline. Kõik andmetöötluse mõjuhinnangud ei eelda platvormitöö tegijate ega nende esindajate kaasamist ning selline kaasamine peaks jääma platvormi otsustada. Direktiiv annab esindajatele ulatuslikud kaasamisõigused ning kaasamiskohustuse kehtestamine mõjuhinnangu koostamisel kõigil juhtudel oleks põhjendamatu ning võib kaasa tuua ebaproportsionaalse halduskoormuse kasvu. Ettepanek: Sõnastada § 8 lõige 2 järgmiselt: “Platvorm küsib mõjuhinnangu koostamisel <u>vajaduse korral</u> platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhinnangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.”	Direktiivis on GDPR nõudeid täpsustatud ning need ongi kohati rangemad, kui vaid GDPR-ist tulenevad nõuded. Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhinnangu koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõige 2 koosmõjus artikliga 15 sätestab, et mõjuhinnangu tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate esindajatele. Seega ei näe me võimalust otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.
Eelnõu § 10 lõike 1 kohaselt peab platvorm tagama pideva inimjärelevalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil tehtavate või toetatavate otsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele. Seejuures platvormitöö direktiivi artikli 10 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et platvormid teostavad koos platvormitöö tegijatega esindajatega regulaarset hindamist, ning hindavad seda esindajate osalusel korrapäraselt ja igal juhul iga kahe aasta järel. Seega näeb direktiiv ette regulaarse ehk „korrapärase”, mitte “pideva” järelevalve. Selline ajamääratluse erinevus võib kaasa tuua direktiivist rangema kohustuse kehtestamise. Lisaks sätestab eelnõu § 10 lõige 4, et juhul kui järelevalve või hindamise käigus tuvastatakse diskrimineerimise oht või platvormitöö tegijate õiguste rikkumine, peab platvorm võtma meetmeid selliste olukordade vältimiseks, sealhulgas muutma või lõpetama automatiseeritud süsteemi kasutamise. Eelnõu seletuskirja kohaselt on süsteemi muutmine või kasutamise lõpetamine üks võimalikest meetmetest. Ettevõtluse seisukohast on oluline aga rõhutada, et tegemist peaks olema viimase abinõuga. Ettepanek:	Arvestatud ja selgitatud § 10 lõike 1 osas selgitame, et tegemist on siiski kahe eraldiseisva nõudega, mis on paraku direktiivi eestikeelses tõlkes kaduma läinud. Direktiivi inglisekeelsest sõnastusest nähtub, et ühelt poolt peab platvorm automaatsete süsteemide mõju järjepidevalt jälgima (<i>oversee</i>), teiselt poolt tuleb töötajate esindajate kaasamisel teha perioodiline hindamine (<i>evaluation</i>) vähemalt iga kahe aasta järel. Euroopa Komisjoni platvormitöö direktiivi ekspertgrupi raportis selgitatakse, et <i>oversight</i> tähendab pidevat ja ennetavat järelevalvet, samas kui <i>evaluation</i> on perioodiline, struktureeritud hindamine. Oleme sellest lähtudes vastavate sätete sõnastust täpsustanud, et neist nähtuks selgemini kahe erineva nõude – järjepideva inimjärelevalve ja perioodilise hindamise – eristus, ning oleme vastavalt täiendanud ka seletuskirja.

1) Sõnastada § 10 lõige 1 järgmiselt: „Platvorm tagab <u>korrapärase</u> inimjärelvalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.“ 2) Sõnastada § 10 lõige 4 järgmiselt: „Kui inimjärelvalve või hindamise käigus ilmneb, et automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisel esineb töö diskrimineerimise risk, või tuvastatakse, et automaatse seire- või otsustussüsteemi tehtud või toetatud üksikotsustega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, võtab platvorm meetmed selliste olukordade ärahoidmiseks, <u>sealhulgas, kui muud meetmed on ammendatud</u>, muudab automaatset süsteemi või lõpetab selle kasutamise.“	§ 10 lõike 4 osas arvestame ettepanekuga ning oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.
Eelnõu § 11 lõike 4 kohaselt peab platvorm juhul, kui automaatse süsteemi abil tehtud või toetatud otsus rikub platvormitöö tegija õigusi, parandama otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14 kalendripäeva jooksul. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju ning võtab meetmed selliste olukordade vältimiseks, eelkõige muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise. Sarnaselt eeltoodule on oluline rõhutada, et automaatse otsustusprotsessi muutmine või kasutamise lõpetamine peaks olema viimane abinõu ning kohaldatav üksnes juhul, kui see on rikkumise suhtes proportsionaalne ning muud meetmed on ammendatud. Ettepanek: Sõnastada § 11 lõige 4 järgmiselt: „Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud automaatse süsteemi tehtud või toetatud otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14. kalendripäeval. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju ning võtab meetmed selliste olukordade vältimiseks, <u>sealhulgas, kui muud meetmed on ammendatud</u>, muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.“	Arvestatud Oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.
Eelnõu § 12 lõike 1 kohaselt peab platvorm platvormitöö tegijate tervise kaitseks rakendama töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid. Sarnaselt kaugtööle on platvormidel keeruline kohaldada töötervishoiu ja tööohutuse seadust platvormitöö tegijatele täies ulatuses, kuna platvormitöö erineb oluliselt tavapärasest töö tegemisest tööandja tegevuskohas. Näiteks ei ole praktikas võimalik tagada tööandja tavapäraseid kohustusi, nagu esmaabi andmine	Mittearvestatud ja selgitatud Aitäh ettepaneku eest. Direktiivi artikli 26 lõike 1 kohaselt ei või direktiivi ülevõtmine tuua kaasa juba olemasoleva kaitsetaseme vähendamist ega kitsendamist, mistõttu läheks soovitud erisuse lisamine direktiivi nõudega vastuollu. Samas mõistame teie ettepaneku sisu ja soovime rõhutada, et vajalik paindlikkus on kehtivas töötervishoiu ja tööohutuse

töökohal või vajaduse korral töötaja viivitamatu töölt kõrvaldamine haigestumise tõttu, kui töö ei toimu tööandja ruumides. Ettepanek: Sõnastada § 12 lõige 1 järgmiselt: „Platvorm rakendab töötervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks <u>niivõrd, kuivõrd see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik, sealhulgas:...</u>”	regulatsioonis juba olemas. TTOS reguleerib ka kaugtööd ning kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis kehtivas õiguses on vastava töövormi jaoks juba ette nähtud. Samuti ei ole TTOS-is kehtestatud eraldi reegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele, kulleritele või teistele liikuvatel töökohtadel töötavatele isikutele. Ka sellistel juhtudel rakendab tööandja TTOS-i nõudeid töö tegelikku iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning ei kohaldu samal viisil autojuhile või kullerile. Seetõttu peame praegust sõnastust sobivaks ja piisavalt paindlikuks.
Eelnõu ei näe ette erandeid algoritmilise juhtimisega seotud kohustustele. Samas on teatud erandite kehtestamine vajalik, et tagada platvormiettevõtete toimimistingimused ning kaitsta lõpptarbijaid, kaupmehi ja platvormitöö tegijaid. Sellised erandid ei välistaks direktiivi III peatükis sätestatud kohustuste kohaldamist tervikuna, vaid piiraksid nende kohaldamist üksnes olukordades, kus nende täitmine tooks kaasa olulise kahju ettevõttele või avalikkusele. Need erandid on põhjendatavad Euroopa Liidu õiguses kehtiva proportsionaalsuse põhimõtte alusel. Lisaks on direktiivi artikli 21 lõike 2 kohaselt konfidentsiaalse teabe avaldamise üle otsustamine kohtu pädevuses. Seega peaks konfidentsiaalse teabe avaldamise otsustamine jääma üksnes kohtu pädevusse, et tagada tasakaal ärisaladuste kaitse ja õiguskaitse vahel. Seega võib algoritmilise juhtimisega seotud kohustuste ja piirangute jäik kohaldamine kahjustada platvormiettevõtete infosüsteemide turvalisust ning samuti platvormitöö tegijate ja klientide turvalisust. Platvormidel peab olema võimalus tegutseda viivitamata ja vajaduse korral automatiseeritud vahendite abil olukordades, kus see on vajalik turvalisuse või muu olulise avaliku huvi kaitseks. Näiteks täidavad	Mittearvestatud Aitäh ettepaneku eest. Ettepanekut ei saa arvestada, kuna direktiiv ei näe ette üldist erandit, mille alusel võiks platvorm jätta algoritmilise juhtimisega seotud kohustused täitmata põhjusel, et tegemist on ärisaladuse, infosüsteemi turvalisuse või pettuste ennetamisega. Direktiivi eesmärk on suurendada platvormitöö algoritmilises juhtimises läbipaistvust, õiglust, inimjärelevalvet, ohutust ja vastutust ning tagada platvormitöö tegijatele selgem teave nende töötingimusi mõjutavate automaatsete süsteemide kohta. Seetõttu ei oleks direktiivi nõuetega kooskõlas erand, mis võimaldaks §-des 7–14 sätestatud kohustuste täitmata jätmist. Konfidentsiaalse teabe definitsioon on tuletatav TRIPS-lepingust³, mille artikkel 39 räägib avaldamata teabest, ning EL õiguses kattub see sisuliselt ärisaladuse direktiivis⁴

³ [Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping–Riigi Teataja](#)

⁴ [Direktiiv - 2016/943 - EN - EUR-Lex](#)

platvormil olulist rolli pettuste, väärkasutuse ja muu õigusvastase tegevuse tuvastamisel ja ennetamisel.

Ettepanek:

Lisada eelnõusse uus paragrahv:

„§ 15. Erandid algoritmilise juhtimise kohustustele

Käesoleva seaduse paragrahvides 7–14 sätestatud algoritmilise juhtimise kohustusi ei kohaldata juhul, kui nende täitmine:

- 1) kahjustab ärisaladuse või muu kehtiva õigusaktiga kaitstud teabe kaitset, sealhulgas teavet sisemise hinnakujunduse, algoritmilise hinnastamise loogika või tellimuste jaotamise algoritmide kohta;
- 2) Ohustab avalikku korda või platvormi infosüsteemide turvalisust;
- 3) takistab pettuste või muu õigusvastase tegevuse ennetamist, avastamist või uurimist.”.

sätestatud ärisaladuse mõistega: kaitstav on teave, mis ei ole üldiselt teada ega kergesti kättesaadav, millel on salajasuse tõttu kaubanduslik väärtus ning mille saladuses hoidmiseks on võetud mõistlikke samme. Ka Euroopa Komisjon viitab platvormitöö direktiivi artikli 21 selgitamisel ärisaladuste direktiivile, kuigi juhime tähelepanu, et artikkel 21 puudutab ärisaladust menetlustes ning ei hõlma artiklis 9 nimetatud üldist teavet (kui mõne konkreetse menetluse raames on vaja minna sügavamale ja hinnata tõeliselt tundlikku infot, lahendatakse see artikli 21 alusel kohtu või pädeva asutuse kontrolli all ning vajalike kaitsemeetmetega).

Platvormilt nõutakse direktiivi kohaselt üldist teavet kategooriate, eesmärkide, vastuvõtjate, otsuste liikide, peamiste parameetrite ja nende suhtelise tähtsuse kohta. Direktiiv ei nõua allikakoodi, täpseid valemide, algoritmilise hinnastamise detailset tehnilist loogikat, järjestusalgoritmi täielikku toimimist, pettusevastaste süsteemide üksikasju, mudeli arhitektuuri, treeningandmestikke ega muid sarnaseid tundlikke tehnilisi üksikasju. Seetõttu ei saa järeldada, et artikli 9 kohane läbipaistvusteave hõlmaks ärisaladusi. Samuti ei ole direktiivis vastavat erandit ette nähtud just seetõttu, et vastasel juhul oleks võimalik igasugune teave konfidentsiaalseks kuulutada ja läbipaistvuskohustus sisuliselt kehtetuks muuta.

Ka Eesti ametlikes seisukohtades platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta⁵ on esile toodud, et Vabariigi Valitsus toetab ja peab mõistlikuks direktiiviga kavandatavaid meetmeid algoritmilise juhtimise läbipaistvuse suurendamiseks. Peame jätkuvalt mõistlikuks, et platvormitöö tegijal oleks õigus saada üldine arusaadav teave selle kohta, kuidas teda seiratakse, milliseid andmekategooriaid ja peamisi

⁵ [Eesti seisukohad platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta](#)

	parameetreid selles arvesse võetakse ning kuidas võivad kujuneda tema tööülesannete jaotus, tasu või muud teda mõjutavad otsused. See on üks direktiivi keskseid eesmärke. Samuti kehtivad samad kohustused kogu Euroopa Liidus kõigile direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele platvormidele, mistõttu ei saa läbipaistvuskohustusi täites sattuda üks platvormiettevõtja konkurentidest halvemasse olukorda.
Wolt Eesti OÜ	
Töösuhte tuvastamine Direktiivi artikkel 4(2) sätestab: „Töösuhte olemasolu kindlakstegemisel juhendatakse peamiselt tegeliku töö tegemisega seotud asjaoludest, sealhulgas automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamisest platvormitöö korraldamisel, olenemata sellest, kuidas see suhe on määratud lepingulises kokkuleppes, milles asjaomased pooled võivad olla kokku leppinud.“ Platvormitöö seaduse (edaspidi PVS) eelnõu § 5 sätestab: “Töösuhte tuvastamisel võetakse arvesse platvormitöö korraldamise juhtimise ja kontrolli ulatust, sealhulgas automaatse seire- ja otsustussüsteemi kasutamist.” Seega sätestab direktiiv selgelt, et automaatseid seire- või otsustussüsteeme tuleb arvesse võtta platvormitöö korraldamise hindamise kontekstis. PVS-i vastavat sätet on seevastu võimalik tõlgendada selliselt, et juba ainuüksi automaatsete seire- või otsustussüsteemide kasutamine loetakse automaatselt järelevalve ja kontrolli teostamiseks (ja viitab seega töösuhte olemasolule). See ei ole direktiivi artikli 4 (2) eesmärk. PVS-i eelnõu seletuskirja kohaselt ei sätestata §-s 5 uusi töösuhte tunnuseid ega muudeta töölepingu seadusega ette nähtud lähenemist, vaid selgitatakse, et platvormitöö puhul võib juhtimine ja kontroll avalduda ka algoritmilise või automaatse juhtimisena. Sama ei ole siiski selge § 5 sõnastuse alusel. Ettepanek: Platvormitöö seaduse § 5 tuleks sõnastada järgmiselt:	Arvestatud Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud.

„Töösuhte olemasolu kindlaksmääramisel juhitudakse platvormi poolt töö üle teostatava juhtimise ja kontrolli, sealhulgas automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil teostatava juhtimise ja kontrolli ulatusest.“	
Töösuhte eeldus platvormitöös PVS § 6 lg 1 sätestab: “Platvormitööle kohaldatakse töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud eeldust töölepingu olemasolu kohta.” Ilma täiendava kontekstita tundub säte viitavat sellele, et platvormitöö puhul eeldatakse alati töölepingu olemasolu, kui tegemist on tasustatud tööga. Viidatakse ainult töölepingu seaduse § 1 lõikele 2, mitte aga töölepingu seaduse artikli § 1 lõigetele 1 ja 4, mis on samuti olulised platvormi ja isiku vahelise õigusliku suhte kindlaksmääramisel: Töölepingu seaduse § 1 lg 1 sätestab: „Töölepingu alusel teeb füüsiline isik (töötaja) teisele isikule (tööandja) tööd, alludes tema juhtimisele ja kontrollile. Tööandja maksab töötajale töö eest tasu.“ Töölepingu seaduse § 1 lg 4 sätestab: „Töölepingu kohta sätestatud ei kohaldata lepingule, mille kohaselt töö tegemiseks kohustatud isik on töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev.“ Seega kehtib töösuhte eeldus, kui isik teeb tööd teise isiku heaks, alludes tööandja juhtimisele ja kontrollile, ning seda eeldust saab ümber lükata, kui väidetav tööandja tõendab, et tööd tegev isik on töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev. Ettepanek: PVS § 6 lg 1 tuleks sõnastada järgmiselt: „Töölepingu seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud töölepingu olemasolu eeldus kehtib platvormitöö puhul, kui	Arvestatud Oleme eelnõu sõnastust ettepanekust lähtudes korrigeerinud viitega tervele TLS paragrahvile 1.

sellist tööd tehakse töölepingu seaduse § 1 lõikes 1 sätestatud viisil digitaalse tööplatvormi juhtimise ja kontrolli all.“	
Isikuandmete töötlemise piirangud PVS § 7 sätestab: „§ 7. Isikuandmete töötlemise piirangud (1) Platvorm ei või automaatsete seire- ja otsustussüsteemide abil: 1) töödelda platvormitöö tegija emotsionaalset või psühholoogilist seisundit käsitlevaid isikuandmeid; 2) töödelda platvormitöö tegija eravestlustega seotud isikuandmeid, sealhulgas teabevahetust teiste platvormitöö tegijate ja platvormitöö tegijate esindajatega; 3) koguda isikuandmeid ajal, mil platvormitöö tegija ei paku ega tee platvormitööd; 4) töödelda isikuandmeid eesmärgiga prognoosida platvormitöö tegija Euroopa Liidu põhiõiguste hartas nimetatud põhiõiguste, sealhulgas ühinemisvabaduse, kollektiivlääbirääkimiste ja kollektiivse tegutsemise õiguse või teavitamise ja konsulteerimise õiguse kasutamist; 5) töödelda isikuandmeid eesmärgiga järeldada platvormitöö tegija rassi, etnilist päritolu, rändestaatus, poliitilisi vaateid, usulisi või filosoofilisi veendumusi, puuet, tervise seisundit, emotsionaalset või psühholoogilist seisundit, ametiühingusse kuulumist, seksuaalelu või seksuaalset sättumust; 6) töödelda platvormitöö tegija biomeetrilisi andmeid tema identifitseerimise eesmärgil, võrreldes kõnealuseid andmeid teiste füüsiliste isikute biomeetriliste andmetega. (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka lepingueelsetel läbirääkimistel või lepingu sõlmimist muul viisil ette valmistades. (3) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka juhul, kui platvorm kasutab käesoleva seaduse § 3 lõigetes 7 ja 8 nimetatata automaatseid süsteeme, mis teevad või toetavad otsuseid, mis ükskõik mil viisil mõjutavad platvormitöö tegijaid.“	Mittearvestatud Aitäh ettepaneku eest. Me ei saa sellega arvestada. Direktiivi artikkel 7 on sõnastatud keelunormina ning ei näe ette pakutud erandite lisamist, mistõttu läheks erandite tegemine direktiiviga vastuollu. Juhime tähelepanu, et ettevõtja ei pea üldjuhul isikuandmeid koguma või alles hoidma üksnes põhjusel, et riik või mõni ametiasutus võib neid tulevikus soovida. Kui platvormil teatud andmeid õiguspäraselt ei ole, siis ei ole see probleem; küsimus tekib vaid siis, kui nende andmete töötlemine või säilitamine on juba mõne muu seadusega konkreetselt ette nähtud, antud juhul aga ei ole. Samuti on eelnõuga keelatud andmed olemuselt väga tundlikud: näiteks emotsionaalset või psühholoogilist seisundit käsitlevad andmed, eravestlused, põhiõiguste kasutamise prognoosimine, eriliigiliste tunnuste tuletamine ja biomeetriliste andmete kasutamine identifitseerimiseks võrdluse teel. Selliste andmete automatiseeritud töötlemise lubamine üldise pettuseennetuse või küsitluste läbiviimise eesmärgil ei oleks proportsionaalne. Lisaks on ametiasutustel juba täna olemas õiguslikud vahendid andmete küsimiseks, kui see on menetluse jaoks vajalik. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus), artikkel 10 võimaldab pädevatel riiklikel asutustel teha vahendusteenuse osutajale korraldusi konkreetse teabe esitamiseks. Kriminaalmenetluses on olemas KrMS-ist tulenevad tõendite kogumise vahendid. Seega ei ole vaja luua täiendavat alust

§ 7 ei tohi piirata platvormiettevõtte võimalusi viia läbi platvormitöö tegijate seas küsitlusi, koguda andmeid seaduslike kohustuste täitmiseks, käsitleda platvormitöö tegijatega seotud olukordi, ennetada pettusi ja avastada teenuse väärkasutust. Lisaks tuleb lubada andmete kogumist platvormitööd teostavate isikute värbamisfaasis. Selliste andmete töötlemine on hädavajalik, et platvormiettevõtted saaksid paremini tagada klientide ja platvormitöö tegijate ohutuse. Euroopa Komisjoni ekspertgrupp on samuti hinnanud direktiivi artikli 7 absoluutset olemust ja märkinud, et „seetõttu jääb ebaselgeks, kas teatud erandeid võib lubada.“ Selge regulatsiooni puudumisel peab tõlgendamine tuginema proportsionaalsuse põhimõttele, mille kohaselt ei tohi regulatiivsed meetmed olla rangemad kui eesmärgi saavutamiseks vajalik. Seetõttu tuleb aktsepteerida erandeid paragrahvis 7 sätestatud keeldudest. Ettepanek: Lisada PVS §-i 7 lõige 4 järgmises sõnastuses: <u>„(4) Lõikes 1 sätestatud piirang ei takista platvormidel töödelda isikuandmeid automaatses seire- või otsustussüsteemis või muudes automatiseeritud süsteemides, kui see on vajalik: (i) Eesti seadusandluse või ametiasutuste poolt antud korralduste järgimiseks; (ii) kriminaalse või muu ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks või uurimiseks; või (iii) platvormitöö tegijatele suunatud küsitluste läbiviimiseks.“</u>	selliste andmete kogumiseks või automatiseeritud töötlemiseks.
Andmekaitsealane mõjuhindang PVS § 8 (2) sätestab: „Platvorm küsib mõjuhindangu koostamisel platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti ning esitab mõjuhindangu tulemused platvormitöö tegijate esindajatele.“ See lõige peaks olema kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) nõuetega, mistõttu peab ärakuulamise kohustus põhinema vajadusel, mitte rakenduma automaatselt. Kõigi andmetöötluste mõjuhindangute puhul pole vajalik pidada konsultatsioone töötajate või nende esindajatega ning sellise konsultatsiooni algatamise vajaduse üle peaks saama otsustada platvorm. Direktiiv annab platvormitöö tegijate esindajatele ulatuslikud konsultatsiooniõigused ning automaatse konsultatsiooninõude kehtestamine andmetöötluste mõjuhindamise protsessis oleks üleliigne ja tooks kaasa riski ebaproportsionaalselt suure halduskoormuse tekkeks.	Mittearvestatud Direktiivis on GDPR nõudeid täpsustatud ning need ongi kohati rangemad, kui vaid GDPR-ist tulenevad nõuded. Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhindangu koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõige 2 koosmõjus artikliga 15 sätestab, et mõjuhindangu tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate esindajatele. Seega ei näe me võimalust otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.

Ettepanek: Sõnastada PVS § 8 lg 2 järgmiselt: “<u>Mõjuhinnangu koostamisel küsib platvorm vajadusel platvormitöö tegijate ja nende esindajate arvamusi ning esitab hindamise tulemused esindajatele.</u>”	
Automaatsete süsteemide inimjärelvalve PVS § 10 lg 1 sätestab: “ Platvorm tagab järjepideva inimjärelvalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.“ Direktiivi artikkel 10 (1) sätestab: „Liikmesriigid tagavad, et digitaalsed tööplatvormid teevad järelvalvet selle üle, milline on automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju platvormitöö tegijatele, sealhulgas kohaldatavuse korral nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal, ning hindavad seda töötajate esindajate osalusel korrapäraselt ja igal juhul iga kahe aasta järel.“ Seega nõuab PVS eelnõu "pidevat" inimjärelvalvet, samas kui direktiiv viitab "regulaarsele" hindamisele. "Pidev" viitab katkematule järelvalvele, samas kui "regulaarselt" tähendab järelvalvet kindlate intervallide järel. Lisaks sätestab PVS § 10 lg 4 järgmist: “Kui inimjärelvalve või hindamise käigus ilmneb, et automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisel esineb töö diskrimineerimise risk, või tuvastatakse, et automaatse seire- või otsustussüsteemi tehtud või toetatud üksikotsustega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, võtab platvorm meetmed selliste olukordade ärahoidmiseks, eelkõige muudab automaatset süsteemi või lõpetab selle kasutamise.” PVS seletuskiri viitab sellele, et automaatse süsteemi muutmine või lõpetamine on üks võimalus. Ärilisest vaatepunktist tuleks seda käsitleda viimase abinõuna.	Arvestatud ja selgitatud § 10 lõike 1 osas selgitame, et tegemist on siiski kahe eraldiseisva nõudega, mis on paraku direktiivi eestikeelses tõlkes kaduma läinud. Direktiivi inglisekeelsest sõnastusest nähtub, et ühelt poolt peab platvorm automaatsete süsteemide mõju järjepidevalt jälgima (<i>oversee</i>), teiselt poolt tuleb töötajate esindajate kaasamisel teha perioodiline hindamine (<i>evaluation</i>) vähemalt iga kahe aasta järel. Euroopa Komisjoni platvormitöö direktiivi ekspertgrupi raportis selgitatakse, et <i>oversight</i> tähendab pidevat ja ennetavat järelvalvet, samas kui <i>evaluation</i> on perioodiline, struktureeritud hindamine. Oleme sellest lähtudes vastavate sätete sõnastust täpsustanud, et neist nähtuks selgemini kahe erineva nõude – järjepideva inimjärelvalve ja perioodilise hindamise – eristus, ning oleme vastavalt täiendanud ka seletuskirja. § 10 lõike 4 osas arvestame ettepanekuga ning oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.

Ettepanekud: Sõnastada § 10 (1) järgmiselt: „Platvorm tagab <u>regulaarse</u> inimjärelvalve automaatsete seire- ja otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate üksikotsuste mõju üle platvormitöö tegijatele, sealhulgas nende töötingimustele ja võrdsele kohtlemisele töökohal.“ Sõnastada § 10 (4) järgmiselt: „Kui inimjärelvalve või hindamise käigus ilmneb, et automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisel esineb tööl diskrimineerimise risk, või tuvastatakse, et automaatse seire- või otsustussüsteemi tehtud või toetatud üksikotsustega on rikutud platvormitöö tegija õigusi, võtab platvorm meetmed selliste olukordade ärahoidmiseks, <u>sealhulgas muude meetmete ammendumisel</u> muudab automaatset süsteemi või lõpetab selle kasutamise.“	
Automaatsete otsuste selgitamine, läbivaatamine ja parandamine inimese poolt PVS § 11 lg 4 sätestab: „Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud automaatse süsteemi tehtud või toetatud otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14. kalendripäeval. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju ning võtab meetmed selliste olukordade vältimiseks, eelkõige muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.“ Sarnaselt eeltoodule peaks automaatse otsustusprotsessi muutmine ja lõpetamine olema nõutav vaid viimase abinõuna ja juhul, kui see on proportsionaalne rikkumisega. Ettepanek: Sõnastada PVS § 11 lg 4 järgmiselt: “Kui sellised otsused rikuvad platvormitöö tegija õigusi, parandab platvorm otsuse viivitamata, kuid hiljemalt 14 kalendripäeva jooksul. Kui otsust ei ole võimalik parandada, hüvitab platvorm tekitatud kahju	Arvestatud Oleme muutnud sätte sõnastust selliselt, et automaatset süsteemi tuleb muuta või selle kasutamine lõpetada vajadusel, st tegemist ei ole vajaliku meetmega igas olukorras vaid ainult siis, kui olukord selle tingib.

ja võtab meetmeid selliste olukordade kordumise vältimiseks, <u>sealhulgas, kui muud meetmed on ammendatud</u>, muudab automaatset otsustusprotsessi või lõpetab selle kasutamise.”	
Platvormitöötaja töotervishoid ja -ohutus PVS § 12 lg 1 sätestab: „(1) Platvorm rakendab töotervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks, sealhulgas: 1) hindab töökeskkonna riskianalüüsi koostamisel automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisega kaasnevaid riske platvormitöötaja tervisele ja ohutusele ning riskide vähendamiseks rakendatavate abinõude asjakohasust; 2) võtab kasutusele asjakohased abinõud automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks; 3) ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise; 4) tagab töotervishoiu ja -ohutuse nõuete rikkumistest teavitamise kanali.“ Sarnaselt kaugtööle oleks platvormidel keeruline rakendada platvormitöötajatele täies mahus töotervishoiu ja tööohutuse seadust, sest selline töö erineb oluliselt tavapärasest ettevõttes tehtava töö kontseptsioonist. Näiteks esmaabi osutamine töökohal, töötajate poolt töotervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise kontroll – selliste kohustuste täitmine ei ole platvormitöö tegijate puhul, kes ei tööta tööandja ruumides, võimalik. Ettepanek: Sõnastada PVS § 12 lg 1 järgmiselt: „(1) Platvorm rakendab töotervishoiu ja tööohutuse seaduses sätestatud nõudeid platvormitöötajate tervise kaitseks <u>niivõrd, kuivõrd see on platvormitöö eripärasid arvestades võimalik</u>, sealhulgas: 1) hindab töökeskkonna riskianalüüsi koostamisel automaatsete seire- ja otsustussüsteemide kasutamisega kaasnevaid riske platvormitöötaja tervisele ja ohutusele ning riskide vähendamiseks rakendatavate abinõude asjakohasust; 2) võtab kasutusele asjakohased abinõud automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks;	Mittearvestatud ja selgitatud Aitäh ettepaneku eest. Direktiivi artikli 26 lõike 1 kohaselt ei või direktiivi ülevõtmine tuua kaasa juba olemasoleva kaitsetaseme vähendamist ega kitsendamist, mistõttu läheks soovitud erisuse lisamine direktiivi nõudega vastuollu. Samas mõistame teie ettepaneku sisu ja soovime rõhutada, et vajalik paindlikkus on kehtivas töotervishoiu ja tööohutuse regulatsioonis juba olemas. TTOS reguleerib ka kaugtööd ning kui platvormitöötaja teeb kaugtööd, kohalduvad tema suhtes ka need leevendused ja erisused, mis kehtivas õiguses on vastava töövormi jaoks juba ette nähtud. Samuti ei ole TTOS-is kehtestatud eraldi reegleid näiteks töölepingu alusel töötavatele autojuhtidele, kulleritele või teistele liikuvatel töökohtadel töötavatele isikutele. Ka sellistel juhtudel rakendab tööandja TTOS-i nõudeid töö tegelikku iseloomu arvestades. Näiteks saab riskianalüüsis hinnata mobiilse töökohaga seotud riske, samas kui juhendamise või tervisekontrolli osas ei ole erisusi üldjuhul vaja. Töökohale esitatavad nõuded puudutavad valdavalt statsionaarseid töökohti ning ei kohaldu samal viisil autojuhile või kullerile. Seetõttu peame praegust sõnastust sobivaks ja piisavalt paindlikuks.

3) ei kasuta automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise; 4) tagab töötervishoiu ja -ohutuse nõuete rikkumistest teavitamise kanali.“	
Erandid algoritmilise juhtimise kohustustest PVS praegune tekst ei sisalda erandeid algoritmilise juhtimise kohustustest. Siiski on mõned erandid vajalikud, et kaitsta platvormiettevõtete äritegevust ning samuti tarbijaid, kaupmehi ja platvormitöö tegijaid. Erandid ei muuda olematuks direktiivi 3. peatükis sätestatud kohustusi, vaid piiraksid nende rakendamist ainult olukordades, kus nende täitmine põhjustaks märkimisväärset kahju. Need erandid oleksid õigustatud Euroopa Liidu õiguse proportsionaalsuse põhimõtte alusel. Direktiivis sätestatud kohustused ei ole mõeldud ärisaladuste kaitse nõrgestamiseks ega ettevõtete sundimiseks avalikustama tundlikku teavet. Direktiivi artikkel 21(2) sätestab, et konfidentsiaalse teabe avaldamise üle otsustamine on kohtu pädevuses. Konfidentsiaalse teabe avalikustamise üle otsustamine peaks kuuluma üksnes kohtu pädevusse, et tagada konfidentsiaalsushuvide ja õigusliku kaitse korrektne tasakaalustamine. Kui kohus ei ole teinud otsust konfidentsiaalse teabe avalikustamise kohta, peaks platvormiettevõtte saama konfidentsiaalset teavet kaitsta viisil, mida ta peab parimaks. Ka isikuandmete kaitse üldmääruse preambula punkt 63 ja Euroopa Liidu Kohus oma otsuses OQ v Land Hessen juhtumis kinnitavad, et andmetele ligipääsu õigus ei ole absoluutne. Peatüki 3 kohustuste jäik rakendamine võib ohustada platvormiettevõtete infosüsteemide turvalisust ning klientide ja platvormitöö tegijate turvalisust. Platvormiettevõtted peavad suutma tegutseda viivitamatult ja automaatsete meetoditega olukordades, kus see on vajalik turvalisuse või muu olulise avaliku huvi kaitseks. Platvormid mängivad võtmerolli pettuste, kuritarvituste ja muude ebaseaduslike tegevuste avastamisel ja ennetamisel. Kolmandas peatükis sätestatud kohustused ei tohiks neid jõupingutusi takistada ega õhnestada. Ettepanek: Täiendada PVS-i uue §-ga 15 järgmises sõnastuses:	Mittearvestatud Aitäh ettepaneku eest. Ettepanekut ei saa arvestada, kuna direktiiv ei näe ette üldist erandit, mille alusel võiks platvorm jätta algoritmilise juhtimisega seotud kohustused täitmata põhjusel, et tegemist on ärisaladuse, infosüsteemi turvalisuse või pettuste ennetamisega. Direktiivi eesmärk on suurendada platvormitöö algoritmilises juhtimises läbipaistvust, õiglust, inimjärelevalvet, ohutust ja vastutust ning tagada platvormitöö tegijatele selgem teave nende töötingimusi mõjutavate automaatsete süsteemide kohta. Seetõttu ei oleks direktiivi nõuetega kooskõlas erand, mis võimaldaks §-des 7–14 sätestatud kohustuste täitmata jätmist. Konfidentsiaalse teabe definitsioon on tuletatav TRIPS-lepingust⁶, mille artikkel 39 räägib avaldamata teabest, ning EL õiguses kattub see sisuliselt ärisaladuse direktiivis⁷ sätestatud ärisaladuse mõistega: kaitstav on teave, mis ei ole üldiselt teada ega kergesti kättesaadav, millel on salajasuse tõttu kaubanduslik väärtus ning mille saladuses hoidmiseks on võetud mõistlikke samme. Ka Euroopa Komisjon viitab platvormitöö direktiivi artikli 21 selgitamisel ärisaladuste direktiivile, kuigi juhime tähelepanu, et artikkel 21 puudutab ärisaladust menetlustes ning ei hõlma artiklis 9 nimetatud üldist teavet (kui mõne konkreetse menetluse raames on vaja minna sügavamale ja hinnata tõeliselt tundlikku infot, lahendatakse see artikli 21 alusel kohtu või pädeva asutuse kontrolli all ning vajalike kaitsemeetmetega).

⁶ [Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping–Riigi Teataja](#)

⁷ [Direktiiv - 2016/943 - EN - EUR-Lex](#)

“§ 15. Erandid algoritmilise juhtimisega seotud kohustustest

Platvormi algoritmilise juhtimisega seotud kohustused, mis on sätestatud § 7 kuni § 14, ei rakendu ulatuses, kus nende täitmine:

- 1) rikuks ärisaladusi või konkreetsete regulatsioonidega kaitstud teabe konfidentsiaalsust, eriti teavet hinnakujunduse, algoritmilise hinnastamise loogika või lepingute jaotamise algoritmide kohta;
- 2) ohustaks avalikku turvalisust või infosüsteemi platvormi turvalisust, või
- 3) ohustaks pettuste ennetamist, avastamist ja uurimist kriminaalsete või muude ebaseaduslike tegevuste puhul.”

Platvormilt nõutakse direktiivi kohaselt üldist teavet kategooriate, eesmärkide, vastuvõtjate, otsuste liikide, peamiste parameetrite ja nende suhtelise tähtsuse kohta. Direktiiv ei nõua allikakoodi, täpseid valemeid, algoritmilise hinnastamise detailset tehnilist loogikat, järjestusalgoritmi täielikku toimimist, pettusevastaste süsteemide üksikasju, mudeli arhitektuuri, treeningandmestikke ega muid sarnaseid tundlikke tehnilisi üksikasju. Seetõttu ei saa järeldada, et artikli 9 kohane läbipaistvusteave hõlmaks ärisaladusi. Samuti ei ole direktiivis vastavat erandit ette nähtud just seetõttu, et vastasel juhul oleks võimalik igasugune teave konfidentsiaalseks kuulutada ja läbipaistvuskohustus sisuliselt kehtetuks muuta.

Ka Eesti ametlikes seisukohtades platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta⁸ on esile toodud, et Vabariigi Valitsus toetab ja peab mõistlikuks direktiiviga kavandatavaid meetmeid algoritmilise juhtimise läbipaistvuse suurendamiseks. Peame jätkuvalt mõistlikuks, et platvormitöö tegijal oleks õigus saada üldine arusaadav teave selle kohta, kuidas teda seiratakse, milliseid andmekategooriaid ja peamisi parameetreid selles arvesse võetakse ning kuidas võivad kujuneda tema tööülesannete jaotus, tasu või muud teda mõjutavad otsused. See on üks direktiivi keskseid eesmärke. Samuti kehtivad samad kohustused kogu Euroopa Liidus kõigile direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele platvormidele, mistõttu ei saa läbipaistvuskohustusi täites sattuda üks platvormiettevõtja konkurentidest halvemasse olukorda.

Kuna ärisaladuse avaldamist pole eelnõuga nõutud, siis ei ole pakutud regulatsioon asjakohane. Samas oleme kohase selgitusega täiendanud eelnõu seletuskirja.

⁸ [Eesti seisukohad platvormitöö tingimuste parandamise direktiivi eelnõu kohta](#)

Muudatusettepanekud eelnõu seletuskirja kohta Lisa § 3 selgitusele järgmine lõik: “Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi (WP29) juhised isikuandmete kaitse üldmääruse kohta käsitlevad artiklis 22 sätestatud olulisuse läve, öeldes, et see hõlmab ainult otsuseid, mis toovad kaasa õiguslikke tagajärgi või mõjutavad andmesubjekti oluliselt muul sarnasel viisil. Õiguslik mõju tekib siis, kui üksnes automaatse otsustussüsteemi abil tehtud otsus mõjutab kellegi seaduslikke või lepingulisi õigusi, näiteks lepingu tühistamine, seadusega antud sotsiaalse hüvitise keelamine või riiki sisenemise keelamine. Oluline mõju võib avalduda ka ilma õiguste muutmiseta, kui otsusel on potentsiaal oluliselt mõjutada asjaomaste isikute seisundit, käitumist või valikuid, avaldada pikaajalist või püsivat mõju või viia üksikisikute väljajätmiseni või diskrimineerimiseni. Tüüpilised näited on automaatne veebipõhise krediitidaotluse tagasilükkamine või e-värbamispraktikad ilma inimsekkumiseta. Seega peab olulisuse lävi olema sarnane otsusega, millel on õiguslik mõju.”	Arvestatud osaliselt Oleme soovitud selgituse osaliselt seletuskirja lisanud.
Lisada § 6 lg 1 p 2 selgitusse järgmine lõik: “Lõikes 1 viidatud töösuhte eeldus ei teki, ning platvormi ei loeta tööd juhtivaks ja kontrollivaks selle alusel, et: • Platvorm piirab platvormitöö tegijate või vahendajate ligipääsu platvormile või nende õigust kasutada asendajaid, töötajaid või alltöövõtjaid platvormi poolt pakutavate ülesannete täitmiseks, kui sellised piirangud on vajalikud turvalisuse või infoturbe eesmärgil, teenuse kvaliteedi tagamiseks või muul viisil õigusaktide või järelevalveasutuste juhiste täitmiseks; või • Platvorm rakendab meetmeid teenuse osutamise tagamiseks, teenuse kvaliteedi säilitamiseks või parandamiseks, sealhulgas eelistatud ülesannete jaotuse süsteemi juurutamine, preemiad vastuvõtuprotsendi aktiivsuse või õigeaegsuse alusel; või • Platvorm tasub platvormitöö tegijate teenustasudelt sotsiaalkindlustusmaksed, tasub nendega seoses õnnetusjuhtumi kindlustusmaksed või muid kindlustusmaksed, maksab platvormitöö tegijatele koolitustasusid või pakub muid sarnaseid hüvesid.”	Mittearvestatud Aitäh ettepaneku eest. Meie hinnangul ei oleks põhjendatud sätestada seaduses ette ammendavat või suunavat loetelu asjaoludest, mille puhul töösuhte eeldus ei teki või mille alusel platvormi juhtimist ja kontrolli ei hinnata. Selliste asjaolude tegelik tähendus ja kaal tuleb jätta töövaidlusorganite ja kohtute juhtumipõhiseks hindamiseks, arvestades konkreetse töösuhte või muu lepingulise suhte tegelikku sisu ja toimimist.
Parandada § 6 lg 1 p 2 selgitust seletuskirjas järgmiselt (kustutatud tekst on läbikriipsutatud ja lisatud tekst on alla joonitud): „Kui platvormitöö tegija pöördub töövaidluskomisjoni või kohtusse, väites, et tema suhe platvormiga vastab töölepingu tunnustele, piisab sellest, kui ta toob esile faktilised asjaolud, mis muudavad alluvussuhte usutavaks. (näiteks platvorm määrab tasu ja hinnad, jaotab tööülesandeid, rakendab asukoha tuvastamist ja jälginist, kehtestab kohustuslikud reeglid töö tegemise aja, koha, vahimuse või käitumise	Arvestatud osaliselt Oleme seletuskirja lisanud selgituse selle kohta, et töösuhte tuvastamisel tuleb fakte ja asjaolusid hinnata kogumis. Samas ei pea me põhjendatuks erinevate näidete tekstist kustutamist. Meie hinnangul aitavad näited regulatsiooni eesmärki ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus

kohta, rakendab hinnangute ja reitingute põhjal sanktsioone ning tal on võimalus konto peatada või sulgeda). Seejärel rakendub töösuhte eeldus ning just Platvorm peab vajaduse korral tõendama, et platvormitöö tegija on töö tegemise viisi, aja ja koha valikul olulisel määral iseseisev ega allu platvormi juhtimisele ja kontrollile. Kui platvormi tõendid töötegija iseseisvuse kohta on veenvad (näiteks tööaja ja töökoha tegelik vabadus, kliendibaasi ja hindade iseseisev kujundamine, mitme tellija heaks tegutsemine ilma platvormipoolsete piiranguteta jne), on võimalik eeldus ümber lükata ning suhet käsitatakse näiteks muu võlaõigusliku lepinguna. <u>Töösuhte õiguslikud tagajärjed jõustuvad, kui kohus või töövaidluskomisjon on teinud lõpliku ja siduva otsuse.</u>“ Soovitame ülaltoodud muudatusi, sest näited võivad praktikas tekitada segadust, neid on toodud erinevate riikide kohtupraktika alusel ning kõik näited ei ole Eesti jaoks asjakohased. Kõik näidisnimekirjad on koostatud stiilis "töösuhtele viitavad asjaolud" ja "töösuhet välistavad asjaolud", samas kui praktikas on enamasti tegu mõlema seguga ja seletuskiri ei aita tegelikult mõista, kuidas neid kõiki koosmõjus kaaluda. Kui näidisnimekirjad siiski lisada, tuleks kriteeriumid tuletada Euroopa Liidu Kohtu kohtuasjast B v Yodel Delivery Network. Nagu direktiivis märgitud, peavad liikmesriigid „juhtimise ja kontrolli“ hindamisel arvestama Euroopa Liidu Kohtu praktikat. Näidiskriteeriumid peaksid seega kajastama väljakujunenud Euroopa Kohtu praktikat. Yodel'i juhtumis leidis Euroopa Kohus, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta tuleb tõlgendada nii, et nimetatud direktiiviga on vastuolus see, kui isik, kelle tema eeldatav tööandja on võtnud tööle teenuslepingu alusel, kus on täpsustatud, et isik on füüsilisest isikust ettevõtja, kvalifitseeritakse selle direktiivi tähenduses „töötajaks“, kui sel isikul on õigus: - o kasutada alltöövõtjaid või asendajaid selle teenuse osutamisel, mille osutamise kohustuse ta on endale võtnud; - o nõustuda vastu võtma või keelduda vastu võtmast eeldatava tööandja antavaid erinevaid ülesandeid või kehtestada ühepoolsetel niisuguste ülesannete maksimaalne arv; - o osutada neid teenuseid mis tahes kolmandatele isikutele, sh eeldatava tööandja konkurentidele; ning	automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.
--	---

o panna teatavate näitajate piires paika enda „töõajad ja kujundada oma isiklikku ajakasutust lähtuvalt isiklikest vajadustest, mitte üksnes lähtuvalt eeldatava tööandja huvidest, kuivõrd ühelt poolt ei tundu selle isiku sõltumatus näilik ja teiselt poolt ei ole võimalik selle isiku ja tema eeldatava tööandja vahelise alluvussuhte loomine. Yodel'i juhtum ei ole ainus näide. Kuigi see kohtuasi ei puudutanud platvormi ega kohaletoimetamist, sõnastas Euroopa Liidu Kohus Haralambidise kohtuasjas (C-270/13, punkt 32) sisuliselt sarnased kriteeriumid sõltumatu teenuse osutamise tuvastamiseks. Seega peegeldavad Yodel'i kriteeriumid ühtset ja sektorite ülest lähenemist õigussuhte kvalifitseerimisele Euroopa Liidu õiguse alusel. Samuti tuleb arvestada, et paljudes riikides tuleneb platvormitöö tegijate kaitsmise vajadus sellest, et neil puuduvad (maksuregulatsioonide erinevuste tõttu) igasugused sotsiaalseid garantiid või on sellised garantiid oluliselt madalamad võrreldes töötajatega. Eesti puhul see nii ei ole. Igal juhul peaks eelnõu seletuskiri märkima, et ükski eraldiseisev kriteerium ei ole otsustav, vaid kõiki fakte ja asjaolusid tuleb õigussuhte kvalifitseerimiseks hinnata koos, vastasel juhul suurendaksid esitatud näidisnimekirjad tõenäoliselt ainult segadust ja potentsiaalselt ka lepingute ümberklassifitseerimisvaidluste arvu.	
Lisada § 8 lg 1 kommentaarile järgnev tekst: "Andmekaitse mõjuhinna ei ole vajalik, kui töötlemise olemus, ulatus, kontekst ja eesmärgid on väga sarnased andmetöötlusega, mille osas on andmekaitse mõjuhinna juba läbi viidud. See võib rakenduda näiteks juhul, kui sarnast tehnoloogiat kasutatakse sama tüüpi andmete kogumiseks samadel eesmärkidel." Ülaltoodud lõik pärineb otse Andmekaitse Inspektsiooni juhustest andmekaitse mõjuhinna koostamise kohta ja oleks kasulik PVS-i tõlgendamisel.	Arvestatud
Täiendada § 8 lg 1 selgitust järgmiselt (kustatud tekst on läbikriipsutatud ja lisatud tekst allajoonitud): „Lõike 2 kohaselt peab platvorm mõjuhinna koostamisel küsima platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti, <u>kui see on asjakohane</u>, ning esitama koostatud hinna tulemused platvormitöö tegijate esindajatele. Nõue on direktiivi artiklist 8 tulenev lisakohustus, kuivõrd IKÜMi kohaselt on andmetöötlejal üksnes võimalus vajaduse korral puudutatud isikute arvamust küsida.“	Mittearvestatud Direktiivi artikkel 8 lõikes 1 on kirjas, et mõjuhinna koostamisel tuleb küsida platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti. Lõige 2 koosmõjus artikliga 15 sätestab, et mõjuhinna tulemused tuleb esitada platvormitöö tegijate

Vastavalt isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 35 (9) küsib vastutav töötleja vajaduse korral andmesubjektide või nende esindajate seisukohti kavandatava töötlemise kohta, ilma et see piiraks äri- või avalike huvide kaitset või isikuandmete töötlemise toimingute turvalisust. Direktiivi artikkel 8 kasutab sõnastust: "küsiivad platvormitöö tegijate ja nende esindajate seisukohti". Kuigi direktiivi artikkel 8 ei sisalda sõnu "kui see on asjakohane", ei oleks tõlgendus, et platvormitöö tegijate seisukohta tuleb alati küsida, isegi kui see on selgelt ebaoluline vastava andmetöötlustegevuse kontekstis, mõistlik.	esindajatele. Seega ei näe me võimalust otsesest direktiivi nõudest kõrvale kalduda.
Kustutada § 9 selgitustest järgmised osad: „Lõikes 2 sätestatakse teave, mida platvorm peab automaatsete seiresüsteemide kasutamisel platvormitöö tegijatele esitama. Punktiga 1 nähakse ette, et platvorm peab platvormitöö tegijaid teavitama asjaolust, et automaatseid seiresüsteeme kasutatakse või et need võetakse kasutusele. Platvormitöö tegijal peab olema võimalik aru saada, kas ja milliseid töösoorituse või tööga seotud tegevuse jälgimise lahendusi platvorm rakendab, näiteks kas töötajate asukohta jälgitakse reaalselt, kas tööülesannete täitmise kiirust või töö ajal rakenduse kasutamist mõõdetakse ning kas teenusesaajate hinnanguid kogutakse ja analüüsitakse automaatselt.“ „Punktis 2 sätestatakse kohustus selgitada, milliseid andmeid ja tegevusi automaatsed seiresüsteemid kontrollivad, seiravad või hindavad, sealhulgas teenusesaajate hinnangud. Näiteks kas kogutakse ja hinnatakse töötajate asukohta, tööülesannete täitmise aja, tööülesannete vastuvõtmise või tühistamise sageduse, teenusesaajatega suhtluse või muid tööga seotud andmeid. Teenusesaajate hinnangutena tuleb mõista näiteks reitinguid, tagasisidet kommentaaridena või kaebusi, mida süsteem võib kasutada töö kvaliteedi hindamiseks.“ „Punktiga 2 kohustatakse platvormi loetlema ja kirjeldama automaatsete otsustussüsteemide tehtavate või toetatavate otsuste kategooriaid. Platvormitöö tegijale tuleb selgitada, kas ja millisel määral mõjutavad automaatsed otsused näiteks tööülesannete pakkumist või nendest ilmajätmist, tasu suurust või selle korrigeerimist, töötajate nähtavust platvormil, ligipääsu teatud tööliikidele või tema konto kasutamise ajutist või püsivat piiramist. Näiteks peab olema arusaadav, kas tööülesannete pakkumise vähenemine tuleneb automatiseeritud otsustest või on selle taga inimese tehtud otsus.“ „Punktis 3 sätestatakse nõue selgitada neid andmekategooriaid ja peamisi parameetreid, mida automaatne otsustussüsteem otsuste tegemisel arvesse võtab, ning nende parameetrite suhtelist tähtsust automaatsete otsuste tegemisel. Platvorm peab andma platvormitöö tegijale arusaadava ülevaate sellest, millised tegurid on otsuste tegemisel määravad ning kuidas platvormitöö tegija isikuandmed või käitumine otsuseid	Arvestatud osaliselt Oleme seletuskirja lisanud täpsustuse, mille kohaselt on seletuskirjas esitatavad näited selgitava iseloomuga ning nende asjakohasust tuleks iga platvormi ja automaatse süsteemi puhul eraldi hinnata. Samas ei pea me põhjendatuks erinevate näidete tekstist kustutamist. Meie hinnangul aitavad näited regulatsiooni eesmärgi ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.

mõjutavad. Näiteks tuleb selgitada, kas kliendihinnangud mõjutavad tööpakkumiste saamist 20% või 80% ulatuses, kas kliendihinnangud mõjutavad töötajate töövõimalusi olulisemalt kui asukoht, kas tellimustest keeldumine vähendab automaatselt edasiste tööpakkumiste hulka või kas hilinevad tööülesannete täitmine suurendab automaatselt töötajate riskiskoori. Selline teave võimaldab platvormitöö tegijal paremini mõista, millised tema käitumise või töösoorituse aspektid võivad mõjutada süsteemi tehtavaid otsuseid.“ „Platvorm peab esitama teabe igat liiki otsuste kohta, mida sellised automaatsed süsteemid teevad või toetavad ning millel on platvormitöö tegijatele mõju. Tegemist võib olla näiteks süsteemidega, mis kujundavad platvormitöö tegija nähtavust klientide jaoks või järjestavad tööpakkumisi viisil, mis mõjutab platvormitöö tegija võimalusi tööülesandeid saada, samuti süsteemidega, mis suunavad töötajad teatud tööülesannete või töömustrite poole. Teavitamise eesmärk on võimaldada platvormitöö tegijal mõista, milliseid otsuseid platvormi tehnoloogilised lahendused tema suhtes teevad või milliseid otsuseid need toetavad.“ „Lõikes 7 sätestatakse teavitamiskohustus ka tööle eelneva värbamis- ja valikuprotsessi ja lepingueelsete läbirääkimiste korral. Platvorm peab enne protsessi algust esitama kandidaadile kokkuvõtliku teabe selles kasutatavate automaatsete süsteemide kohta. See tähendab näiteks, et kandidaadile tuleb teada anda, kui tema videointervjuud analüüsitakse osaliselt automatiseeritult, kui tema sobivust hinnatakse mõne algoritmi abil või kui kandideerimisprotsess katkeb automaatselt teatud kriteeriumide mittetäitmisel. Nõude eesmärk on tagada, et isik teaks, millisel määral automaatsed süsteemid tema töölesaamist mõjutavad.“ Soovitame neid muudatusi, sest seadusandlus ise sätestab teabenõuded üldisel tasemel. Selgitavad näited sisaldavad palju rohkem detaile, sealhulgas konkreetseid näiteid avalikustatavast teabest, mida tõenäoliselt kasutaksid juhisenäi nii järelevalveasutused kui ka kohtud. Ükskõik kas näited on toodud konkreetsete juhistenäi või lihtsalt illustratiivsel eesmärgil, oles nende mõju tõenäoliselt praktikas sarnane. Sobiva avalikustamistaseme osas otsustuspädevuse jätmine platvormidele võimaldab platvormidel läheneda teabe avaldamisele konstruktiivselt. Lisaks, arvestades, et info peab olema "arusaadav ja kergesti ligipääsetav, kasutades selget keelt", on see teostatav ainult siis, kui nõuded jäävad üldisele tasemele. Põhjalike detailide lisamine seletuskirja võib tuua kaasa sisuliselt täiendavate regulatsiooniväliste nõuete kinnistamise kuldstandardina ja kaldub kõrvale direktiivi minimalistliku ülevõtmise loogikast.	
Muuta § 10 selgitusi järgnevalt (kustutatud tekst läbikriipsustatud ja lisatud tekst alla joonitud):	Arvestatud osaliselt

„Lõike 2 kohaselt hinnatakse lõikes 1 sätestatud inimjärelevalve käigus vähemalt kord iga kahe aasta jooksul kõiki automaatsete süsteemide otsuseid, seejuures kaasatakse hindamisse ka platvormitöötajate esindajad, kui nad on olemas. Mõjuhindangu eesmärk ei ole kontrollida üksnes süsteemi tehnilist toimimist, vaid hinnata konkreetsete automaatsete otsuste tegelikku mõju platvormitöö tegijate töötingimustele, sissetulekule, selle prognoositavusele ja õiglasele kohtlemisele. <u>Nõutav ei ole iga üksiku otsuse hindamine, vaid hinnata tuleks pigem platvormitöö tegijaid mõjutavate otsuste süsteemset mõju.</u>“ Soovitame ülaltoodud täiendust Euroopa Komisjoni ekspertgrupi aruande alusel direktiivi (EL) 2024/2831 platvormitöö tingimuste parandamise kohta (lk 53), milles öeldakse, et kuigi direktiivi artikkel 10(1) ei nõua otseselt iga üksiku otsuse hindamist, nõuab see platvormitöö tegijaid mõjutavate individuaalsete otsuste mõju hindamist üldisemal tasemel. Kui automatiseeritud töötlemine ei võimalda kõigi otsuste analüüsimist, võiks kasutada esinduslikku valimit selle protsessi teostatavaks ja proportsionaalseks haldamiseks ning nende otsuste süsteemse mõju hindamiseks, mis mõjutavad platvormitöö tegijaid. „Mõjuhindang võib sisaldada näiteks analüüsi selle kohta, kas tööülesannete jaotus eelistab süsteemset teatud töötajate rühmi, kas hinnangusüsteem mõjutab ebaproportsionaalselt mõne töötajaga ligipääsu tööle või kas tasu kujunemise loogika on läbipaistev ja prognoositav. Platvormitöötajate esindajate kaasamine tagab, et hindamisel võetakse arvesse ka töötajate praktilist kogemust ja tegelikke probleeme, mitte üksnes tehnilist vaadet.“ „Oluliseks diskrimineerimiseohuks võib pidada näiteks olukorda, kus algoritm eelistab tööülesannete jagamisel järjekindlalt teatud vanuse, soo, rahvuse või asukohaga töötajaid. Õiguste rikkumine võib seisneda näiteks alusetus konto peatamises, tasu maksmisest keeldumises või tasu vähendamises või töövõimaluste piiramises ilma piisava põhjenduseta. Sätte eesmärk on muuta mõjuhindamine praktiliselt tulemuslikuks, mitte üksnes formaalseks aruandluseks.“ Palun vaadake meie kommentaari konkreetsete näidete kohta punktis 6.	Lisasime ettepanekule vastava täiendava lause seletuskirja. Samas ei pea me põhjendatuks erinevate näidete tekstist kustutamist. Meie hinnangul aitavad näited regulatsiooni eesmärki ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.
Muuta § 12 selgitusi järgnevalt (kustutatud tekst on läbikriipsutatud): „Olukord tuleb reguleerida, kuna algoritmiline juhtimine võib oluliselt mõjutada töö tempot, töökoormuse jaotust ja töö intensiivsust. Näiteks võib automaatne tööülesannete jagamise süsteem suunata kullerile järjest suurema hulga tellimusi lühikese aja jooksul, mis suurendab liiklusõnnetuse riski. Psühhosotsiaalse riski näitena võib tuua pideva hindamise, reitingusüsteemide ja tulemusmõõdikute tekitatud stressi ja töö	Arvestatud osaliselt Oleme seletuskirja lisanud täpsustuse, mille kohaselt on seletuskirjas esitatavad näited selgitava iseloomuga ning nende asjakohasust tuleks iga platvormi ja automaatse süsteemi puhul eraldi hinnata.

~~ebakindluse. Ergonoomilised riskid võivad tekkida näiteks olukorras, kus töötempo ja tööasendite muutumine on täielikult algoritmi juhitud ning töötajal puudub võimalus töökoormust ise reguleerida.~~

Punkti 2 kohaselt peab platvorm võtma kasutusele asjakohased abinõud automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega seotud riskide vältimiseks või vähendamiseks. Riskianalüüsi käigus tuvastatud ohtudele peavad järgnema reaalsed ja tõhusad ennetavad ning kaitsvad meetmed, ~~nt töötempo piirangud, kohustuslikud puhkepausid, automaatsete sanktsioonimehhanismide ümberkujundamine nii, et need ei avaldaks töötajale ebaproportsionaalset survet, või tööülesannete jagamise reeglite muutmine, et vältida töö liigset kuhjumist lühikesse ajavahemikku. Samuti psühholoogilise toe võimaldamine või muud stressi vähendavad töökorralduslikud lahendused.~~

Punktis 3 sätestatakse keeld kasutada automaatseid seire- ja otsustussüsteeme viisil, mis avaldab platvormitöötajale põhjendamatut survet või seab ohtu tema ohutuse, füüsilise või vaimse tervise.

~~Põhjendamatut survet võib avaldada näiteks olukorras, kus töötajat karistatakse automaatselt tööülesannete vastuvõtmisest keeldumise eest viisil, mis sunnib teda tegema tööd ka puhkuse arvelt või talle ohtlikes tingimustes, näiteks suure väsimuse korral. Füüsilise tervise ohtu seadmise näitena võib tuua olukorra, kus algoritm sunnib jalgrattakullerit hoidma ebarealistlikku keskmist kiirust sõltumata ilmaoludest. Vaimsele tervisele võib ohtu põhjustada pidev jälgimine, sanktsioonide ettearvamatus ning töö ebakindlus, mis tuleneb täielikult automatiseeritud töökorraldussüsteemidest. Sätte eesmärk on tagada, et tehnoloogiline juhtimine ei hägustaks tööandja vastutust töötaja tervise ja ohutuse eest tööl ning et automatiseerimine ei viiks ootamatult töötingimuste märkimisväärsel halvenemiseni.~~

Punktis 4 sätestatakse platvormi kohustus tagada tööohutuse ja töötervise rikkumistest teavitamise kanal. Sätte eesmärk on tagada platvormitöötajatele võimalus teatada töö tegemisega seotud ohust, tervisekahjustuse riskist, vägivalla või ahistamise juhtumist või muust tööohutuse ja töötervisega seotud probleemist, sealhulgas juhtudest, kus automaatsed süsteemid põhjustavad või võimendavad tervise- ja ohutusriskide realiseerumist. Teavitamiskanal olemasolu võimaldab platvormil probleemidele kiiresti reageerida ning rakendada asjakohaseid ennetavaid või korrigeerivaid meetmeid, sealhulgas vajaduse korral kohandada automaatsete süsteemide tööloogikat või platvormi töökorraldusreegleid.

Lõike 2 kohaselt laienevad paragrahvis sätestatud nõuded ka muudele automaatsetele süsteemidele, mida ei ole määratletud automaatsete seire- või otsustussüsteemidena. Säte lähtub direktiivi artikli 12 lõikest 4, mille kohaselt ei piirdu direktiivi nõuded üksnes automaatsete seire- ja otsustussüsteemidega, vaid on ette

Samas ei pea me põhjendatuks erinevate näidete tekstist kustutamist. Meie hinnangul aitavad näited regulatsiooni eesmärki ja kohaldamisala paremini mõista, eriti olukorras, kus automaatsete süsteemide toimimine ja nende mõju töötingimustele ei pruugi olla adressaatidele selge. Näited aitavad selgitada inimkeeles, milliseid olukordi seadus silmas peab, suurendavad õigusselgust ning vähendavad riski, et normide sisu jääb liiga abstraktseks või raskesti rakendatavaks, sealjuures ei ole näited ka ammendavad.

nähtud kõikidele automaatsetele süsteemidele, mis teevad või toetavad otsuseid, millel on platvormitöötajatele mis tahes mõju. Platvormimajanduses kasutatav tehnoloogia areneb kiiresti ja platvormidel võib olla kasutuses või arendamisel süsteeme, mida eelnevad kaks definitsiooni ei kata, kuid mis sellegipoolest avaldavad platvormitöö tegijale olulist mõju. Sellised süsteemid võivad olla näiteks: 1) — soovitussüsteemid, mis suunavad töötajat teatud ülesannete poole; 2) — tehnilised lahendused, mis annavad töötajale järjest intensiivsemaid töopakumisi, suurendades sel moel vaimset survet; 3) — süsteemid, mis kujundavad platvormitöö tegija nähtavust platvormil ja mõjutavad sellega tema võimalusi tööülesandeid saada.“ Soovitame ülaltoodud muudatusi, sest hindamise ulatus peaks jääma platvormi otsustada. Nii saab platvorm lahendada probleemid seal, kus need tegelikult tekivad. Palun vaadake meie kommentaari üksikasjalike näidete kohta eespool punktis 6.	
---	--